Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXII. Ч. 4. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го СІЧНЯ 1954. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 8, 1954. No. 4. VOL. LXII.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ...

Л. Романюк

Чотири Свят-Вечори

У січні на Україні смеркає рано.

Холодна синява встає з-за обрію й затягає високе зимове небо. По закутках кублиться темрява й чекає першої зірки. А легенький денний морозець загортає в обійми місто, й село, й поля, і ліси, і гори.

Ніч надходить... Але не звичайна буденна ніч, коли по цілоденній праці втомлене тіло шукає відпочинку, а сон-дрімота заглядає у великі очі... О, ні, — та ж це Свят-Вечір... Той Свят-Вечір, що його чекають батьки, що про нього мріють діти, що йому тішаться всі — і бідні, й багаті. Той Свят-Вечір, що його святкує й самітний хутір, що причаївся у балці край ліска та й блимає своїм теплим очком у січневий мороз... Святкує його й село, що принишкло понад ставком та, насунувши солом'яні стріхи аж по самісінькі віконця, виглядає віфлеємську звізду... Гамірливе місто теж затихає і причепурене стоїть у білявому покрові зими. Самітні люди поспішають додому, щоб Свят-Вечір не здогонив їх на вулиці...

Перегортаю сторінки свого життя. Як багато проминуло вже Свят-Вечорів. Стоять вони у пам'яті довгою четою, всі різні, але й однакові...

Рік 1910. Морозний вечір. Хата губиться в садках і снігах. Але в хаті затишно й тихо. Урочисто тихо. Вся родина разом. Нема лише діда, він бо святкує вже там, де нема „ні болісти, ні печалі".

Усе таке саме, як і завжди. Пшеничний околот у кутку під образами, блимливий вогник червоної лямпадки освітлює очі Божої Матері, безмежно скорботні, і Христові — спокійно-всевидючі. І запашне сіно під обрусом, і зайве місце за столом для незнаного, але все вітаного гостя, і воскова свічечка-громовиця... Так, сьогодні всі разом, навіть стара бабуся, що вже сама не ходить, — і вона причепурена сидить праворуч батька. Діти всі в новенькому. А мати — самі клопоти, чи все гаразд. Чи, боронь Боже, котрась із 12 страв не буде гірша, ніж завжди...

Тато заглядають за зіркою, за тою самою, яка вже тисячки років каже нашому народові, що Таїнство Свят-Вечора почалось, за тою самою, що присвічувала Віфлеємському чуду народження Бога живого. Ось вона блимає на глибокому, спокійному, студеному українському небі. Тато читають молитву, і в цей час — ми одне між собою і одне з цілою Україною. Вона тепер вся молиться...

А тепер воздаймо ж честь маминому мистецтву. Чого, чого тут тільки нема — все, що дала праматірна земля. Тут і борщ пісний з вушками, і риба аж на три способи, вареники з капустою, з картоплею, пиріжки з горохом, смажені сухі гриби і ще якісь витребеньки. Але дітям цікаве лише одне — традиційна кутя. Нас не цікавить, що саме ця страва в'яже нас із сивою старовиною і багатством нашої землі — це ж пшениця, макове молоко і мед, — нам хочеться солодкого, і то такого, що зв'язане з радістю лише цього небуденного вечора...

Під вікном гамірно. Щось блимає через паморозь — це звізда, а тоді знайомі звуки коляди рвуться до хати:

„Нова радість стала"...

А потім:

„Бог Предвічний"...

Кличте ж колядників до хати, хай тут колядують, хай ділять з нами радість вечора...

Тим часом надворі Бог Предвічний простяг широко свої зоряні ризи над Україною і в зимовій чистоті творить найчудеснішу симфонію Свят-Вечора, співає тисячами голосів одвічні наші коляди.

О, коляди наші! Та ж це у вас промовляє народ наш до Бога про людей і до людей доброї волі про Бога. Це у вас ми відчуваємо стару давнину нашого українського роду й чистоту нашого духа. Чуєте, ось про лицарів незнаних, про княжі тереми, летять з тупотом коні через віки, летять, щоб у Віфлеємі зустріти Дитятко Боже. Через тисячоліття веде звізда ясна кінників, веде аж до ясел, щоб там у спокою зустріти Бога Предвічного, Бога, що знає все наше життя, що любить його, що благословить його...

Ми не знаємо, де й коли почав співати наш народ колядки, але ми знаємо напевно — вони йдуть з народом нашим у вічність віків.

Рік 1916. Зимовий вечір. Дністер поблискує по незамерзлих ще перекотах. Хатки під низькими стріхами принишкли у сутінку й сторожко чекають. Чи й цього року прийде Звізда? Чи надійде Свят-Вечір сюди, де ось-ось щойно дудоніли гармати і пролилась людська кров? Чи згадає новонароджений Бог свою Зелену Буковину? А з нас — чужої армії зайдів, у цей вечір кожен душею дома...

Аж ось гурток дітей хутко біжить вулицею попід тини. Та ж це колядники, дарма, що нема звізди з ними... Крадькома йду за гуртом — вони забігають на подвір'я, питають під вікном, де ледве блимає світло — а за хвилину з хати чути:

„Дивная новина,
Нині Діва Сина,
Породила в Віфлеємі,
Марія єдина..."

Ні, не можу стояти тут самотній на морозі в таку ніч. Йду в хату, вітаю зо Свят-Вечором. Усім трохи ніяково, а може й боязко. Це ж „маскаль" зайшов. Але минає час, говорю по-українському — й господиня кличе мене до столу: „Ходіть, сідайте, ви ж наш". Бараболя, ледве помащена олієм, дністрова риба й пісні голубці — ось вона бідна, але щира гостина. І кутя, наша відвічна кутя — данина природі й Богові...

І тут у сутінках каганця, я сиджу на ослоні і під спів коляд я не самітний, о ні — я в родині ще перед годиною незнаних мені братів і сестер, що нас в'яже кров наша і давнина. Співаю з ними коляди, жартую. І відчуваю — і цього року родився Христос і

„Засіяла звізда ясна..."

Рік 1920. Важкий грудень, смертельно болючий час. Наше військо щойно залишило Україну Наддніпрянську і тут, на Україні Наддністрянській, під охороною чужого війська ми, вичерпані фізично й поранені духово, чекаємо на перевезення за польські дроти до таборів інтернованих... Сумно, прикро, болюче... А тут ще й Свят-Вечір — спомини, люди, села, міста....

Ось і перша зірка — наші десь там саме сідають до столу, а моє місце — порожнє...

Десь ледве чутно коляду — так, це ж саме тепер

„Бог Предвічний народився"...

Не можу сидіти в хаті. Хапаю шапку і йду надвір. Вартовий не зупиняє, ми, старшини, маємо бодай відносну волю руху. Йду вулицею, завертаю до бічниці — ось під хатою колядують. Стою на боці біля брами й під звуки наших коляд мандрую душею по Україні. Колядники весело біжать геть. Десь оподалік вибухає друга коляда.

З хати вискочило двоє дівчат і хлоп'я. Зупиняються біля мене, приглядаючись: „Та ж ви українець, чого ж тут стоїте, ходіть до хати". А за хвильку я в хаті, в українській родині. Сива мати й татусь, доньки, хлопча, а двох синів нема, десь на Україні. Може й вони десь так, як ви, — каже мати, закриваючи кінцем хустки неслухняну сльозу. З любов'ю досипає мені їжі, такої знайомої, такої домашньої, такої української...

А надворі стоїть український Свят-Вечір і всміхається — хіба ж можна вбити душу народню! Хіба можна забути коляду!..

Я знову вдома...

Рік 1925. Потяг, повільно пихкаючи, лізе вгору. Сиджу в накуреному вагоні й думаю свою самітну думку. Карпатська Україно, незнана земле, як то ти приймеш мене. Чи знайду те, чого шукаю?

Дивлюсь у вікно — біжать назад стрункі стовпи, замріяні смереки, вузенькі засніжені смужки піль. А по боках важкі Карпати мовчки стягли букові брови та приглядаються до метушливого хробака-потягу.

Сьогодні Свят-Вечір. Ні, ні, не хочу думати і згадувати. Не треба...

„Перечин", — гукає кондуктор. Потяг стоїть перед маленькою засніженою станційкою. Стаю на пероні, перечитую адресу родини, що я її шукаю. Розпитую заклопотаного залізничника, де це. Це недалеко — лише півтора кілометра. За стацією вліво, і прямо гостинцем. А як скінчиться містечко, то за якийсь час направо хутір. Оце там і є.

Тихо падає сніг, пошепки лягає на все білою пеленою, ліпиться до вій. Нема першої звізди, може нема тут і Свят-Вечора.

Йду порожнім гостинцем — і прикро тинятись саме в цей вечір.

Але що ж це? Чи це лише маниться мені? Та ж це йдуть колядники. Ось і звізда, ось найменший у довжелезній гуні, а ось і цей, та ж я його пам'ятаю ще з дому — пов'язаний маминою хусткою. Вони так само біжать притупцюючи, вони так само перегукуються та тягнуть санки з мішком.

Зупиняюсь і вслухуюсь у ніч. Ні, нема тиші, ось розлягаються коляди зширока-далека, мов таємні дзвони. Співають українці, співають пісні своєї землі, сиплять перлами свого духа.

Бо

„Христос родився,
Бог воплотився"...

Так, і тут я знайшов Тебе, Народе Український і Мати Земле Українська... Я не один, не самотній подорожній у пустці світового ярмарку. Я Твоя частинка, міцний духу нації, що через віки несеш своє багатство горами, степами й лісами через бурі й негоди, через поразки й перемоги.

В цей Свят-Вечір я знову з Тобою, моя Батьківщино!

Хоч безбожний червоний окупант нищить українські святині та гнітить наш народ — проте, СЛАВУ НА ВИШНАХ БОГУ співають у цей Свят-Вечір, здається, навіть ці самотні, вкриті снігом ялинки в Українських Карпатах.

(Фото з альбому М. Борецького: „Любіть Україну")

Богдан Лепкий

НА СВЯТИЙ ВЕЧІР

Смеркається. Ослизлий [день
Між мурами конає.
В печі червоний блис огень,
А в сінях вітер грає.

Той тихий і сумний настрій
Несе мене світами,
І я лечу на крилах мрій
До батька і до мами.

Далекий світ, великий час,
Пливуть літа рікою,
А я все пам'ятаю вас,
Як йдете з колядою.

Ще й нині бачу, як Федір
„Вінчовання" голосить.
Втворились двері на- [розтвір
І батько в хату просить.

І починається річна
У пан-отця гостина.
Ціле село єднається,
Немов одна родина.

Далекий світ, великий час,
Пливуть літа рікою,
Гей! Що чувати там у вас?
Чи йдете з колядою?

Чи й нині мерехтять зірки
Над хатою старою?...
Гей, краю мій, не знаєш ти,
Як тужу за тобою!

Шляхами Свят-Вечорів

В одне злилися ці Свят-Вечорі, які несли з собою запах сіна та диму курних хат, закутаних у засніжені загати. Як серця переливалися невимовною радістю та миром блаженним. Як один одному провини забував, а ґазди з наймитами за одним столом сиділи. Як батько, наче якийсь старозавітний пророк, ділився просфорою та мозолистими руками стискав наші голови. Як матір, ґорда мов боярина з древніх часів, розливала тепло своєї материнської любови на всі сторони. Як по селах неслася тисячлітня пісня, а завжди нова, ожидана. Як храми Божі ясніли світлом свіч воскових, та Новонародженим Христом. Як надії сріблистими сніжинками на душу сідали. Як гурт дітей засипляв на розстеленій по долівці соломі. Як батьки робили над ними знак хреста — а Бог витав над нашими селами та хуторами.

. . . .

А як світ пожарами загорівся, як батьки та сини в землю врилися, то і Святі Вечорі з пожарами згоріли. Або застигли недоказаними словами, скам'яніли недомріяними споминами. Або розжареним залізом в душу врізалися. І вже ніколи не пропадуть.

Містечко на Поділлі.

Зима скувала землю і хвилі на річці Бозі. А в містечку загублені люди. В вояцьких шинелях.

А на подвір'ї колишньої гімназії віз. Селянський віз і пара марних коней.

Один, два, три чотири... І вони в вояцьких шинелях. Лежать на возі один поруч другого, як колись в окопах під Львовом, Бережанами, Чортковом...

І в дорогу. В далеку дорогу. Без священика, без хоругов, без дзвонів.

І лягли вони у Свят-Вечір, — чотирьох в український чорнозем.

Як ви умирали, вам дзвони [не грали,
Ніхто не заплакав за вами...

Бо у живих сльози закам'яніли. І вирізьбили в душі карби, що їх рокам не стерти. Як не стерти папороті квіту, що його різьбив Свят-Вечір на шибках наших хат...

Це Свят-Вечір з-перед 34 років в чотирикутнику смерти.

. . . .

І знову кров, згарища, трупи. І бездомні люди у світах широких. Де нема хат у засніжені загати закутаних, ні свято-вечірніх пісень, ні снопа золотої пшениці, ні батьківської надстільної молитви.

Є тільки чужі люди, чужа земля, чужий світ.

І небо і зорі чужі.

І чужі бараки. А в них один, що колись стрілецьку пісню співав, що з крісом в руці рідну землю боронив. Колись у вояцькій шинелі, а тепер? Боати прислали для бідних. Чути бензиною, асфальтом, чужим світом...

Застиг в думках, мов кам'яний хрест на роздоріжжі.

А як гаряча сльоза думку розморозила, то снував:

— Було, як у людей. І тепер, як вітер здув.

Без хати, без жінки, без дітей... Побула лиш три роки, хай з Богом спочиває. Чужина її вбила...

А сини казали: „Тату, ви нам про Вкраїну розказували, про бої славні, про Львів, про Київ. Ви за неї воювали, по чужих кримінaлах сиділи. А ми?"

І пішли, а я не боронив. А тепер лиш Бога прошу, щоб живими в руки не попалися. Бо смерть одна, а від мук най Бог боронить.

А я кому і нащо потрібний?

Як на спрагнену землю весняні дощі, так упали слова „Бог Предвічний" на зболілу душу старого вояка. Таборова дітвора любила та поважала сивоволосого діда. Для нього перша коляда.

—Нате вам по яблучку, та й красно дякую за коляду. Їх може ще Бог доведе на свою землю, а мені куди вже?

А як чужа ніч залягла баракову кімнату, то шепіт молитви нісся з вояцьких уст.

А в ній чути було ім'я жінки, синів та України...

Василь Бачинський

Юрій Буряківець

Три Царі

На морозному небі вирисовувалась зірка; в схололих, вечірніх сутінках вона випливала велично з-за шпилькових горбів, збільшувалась своїм об'ємом, стаючи яснішою в небокраях і була, немов чиясь невинна душа, народжена на світ для любови.

— Дивіться, друзі, зірка з Віфлеєму над Україною засвітила — сказав один з трьох подорожніх на заметаних тропах сибірської тайги, витираючи нитки інею на замерзлих вусах. Ця зірка — він продовжував — спиняється над врочистими тополями, покритими сніжинками, наповнює довколишній простір благодаттю, вслухуючись в тишу поснулих хат.

А нам ще далека дорога, щоб поклонитися новонародженому дитяті — сказав інший, кремезний на зріст чоловік, піднімаючи срібний пил своїми чоботами.

— Це ж та Віфлеємська зірка засяла над дитиною Петра Яструба і через неї ми дістали довгі роки сибірської каторги — він продовжував, і в його голосі бриніла невимовна туга за втраченою землею.

Кожен з трьох подорожніх перебирав в пам'яті подію, як і за що вони потрапили в тайгу. Перед очима хиталася скривавлена постать отамана Петра Яструба, його порубана енкаведистами жінка в бункері і біля схололих материних грудей, кричав білявий хлопчик.

— Я вмираю за Україну — прошептав, спливаючи кров'ю Яструб, їхній товариш із шкільної лавки, а ви збережіть для неї моє дитя. Прийде час, і воно поведе полки за нашу волю.

Гей, гей, де ж та воля, думав кожен з них. Довго шукало емведе за тією дитиною, багато інших дітей в колисках порізали, а хлопця Яструба таки не знайшли. За це їх трьох, старшин червоної армії, які брали зі своїми полками участь в ліквідації повстанців Яструба, було роззброєно і запроторено на довгі роки в забайкальські краї, і тепер вони, відбувши свою кару, верталися назад на Україну.

На суді вони трималися гордо і навіть кати здивувалися їхнім кремезним постаттям і мужністю облич. Вони виглядали, як ті три царі, що несли золото, ладан і смірну, щоб поклонитися Новонародженій Дитині. Поклонившись, ті три царі, не завітали знову до Ірода, а пішли своєю дорогою на Схід, так само і три побратими, знайшовши дитину Яструба, не віддали її на поталу владі новітнього Ірода, а наражаючись на небезпеку, передали її молодій жінці на виховання, віричи, що з неї зродиться новітній Яструб, що поведе нарід за омріяну волю. Вони знову були на волі. Дорога їм випадала через тайгу, яри і засніжені поля, через замерзлі болота.

Повз них промчався, розсипаючи іскри, далекосхідний експрес. Поїзд, поскрипавши щось, занурився в темряву і пропав у невідомості. Замість нього із тайги примчав вітер, їдкий і холодний, скинувши свіжого снігу з поснулих гілячин. Третій з подорожніх, в старому полатаному кожусі, цілу дорогу мовчав. Душа його пригадувала забуті сни, летячи на лебединих крилах в ті місця, де плинла, хитаючись над садами і білявими хатинами зоря з Віфлеєму. Там, в тій голубій далечині, була його і його друзів земля, їхня радість і їхній смуток, бо вони разом з нею переживали дні радості і дні горя. Вона для них була веселою ластівкою, що прилітала до них з отчих піль, щебечучи їм на широких просторах Забайкалля. Шуміли ліси Київщини, гриміли бурями, передаючи густим верхів'ям свій гнів до поліських і волинських лісів, де літав соколом над українськими містечками і селами Петро Яструб із своїми повстанцями. Ліси ховали в своїх темних хащах і яругах суворих хлопців, що встали за волю. А хіба можна перестріляти тих, що за неї чоло своє підставили? Навіть колгоспний сторож, дід Улас, втік з ними, забравши із собою стару берданку і банку похору з обшарпаної комори.

Так народжувалась воля в українських лісах; німці хотіли своїми шибеницями знищити її — не знищили; большевики хотіли її знищити — не знищили. Армії Сходу верталися з перемогою, на золочених погонах бризкала кров, кров невинних дітей і матерів. З цією армією вернулися й вони, три побратими, щоб поклонитися новітній, новонародженій дитині, про яку вони чули за Волгою, в калмицьких степах, лежали з автоматами в обмерзлих шанцях. Вони знали, що вона мусить родитися в їхній країні, там, де війна попалила двориця, розкидаючи головешки серед обсмалених кістяків край зруйнованих коминів, де тільки вороння злітає з галасом, шукаючи собі поживи.

Їх, жартома, друзі називали царями, бо їхні обличчя і хода були відмінні від інших сірих і непривітних облич командирів і комісарів совєтської армії.

Чомусь їм, на той час, під Різдво, згадалася колядка, яку вони співали в дитинстві, ходячи із звіздою під вікнами освітлених хат, співаючи:

— Ой, три царі йдуть [з дарами..."

Пронеслися, як сніжний ураган, ті юнацькі літа і тільки спомин ще жевріє в їхніх грудях, пурхне з них стурбованою пташкою і закричить голосно на високій сосніні.

— Цікаво, як там у нас на Україні, — промовив той, що йшов останній.

Ніхто йому на ці слова не відповів, бо кожен летів думкою в свою оселю, яка вабила їх, як і білий олень, що раптово з'являвся з тайги і раптово зникав в непрохідних заростях. Це був тільки сон, сон за втраченою дійсністю, яка їх покликала тією самою Віфлеємською зіркою, як і багато років назад.

В очах кожного знову загойдався шепелицький ліс, вбиті міліціонери і повстанці, скривавлений труп Петра Яструба і новонароджена дитина його жінки, а над нею хиталася зоря з Віфлеєму...

Подорожні мовчали. Тиша плинла врочисто, торкаючись крильми вершечка засніжених дерев; срібна курява осідала на смушеві шапки і башлики побратимів, наповнюючи спокоєм тайгу. При місячному сяйві яснішали три чоловічі тіні з ціпками в руках і по тих тінях можна було розпізнати, що то ідуть три царі поклонятися новонародженій волі.

К. Кисілевський

Різдвяні дарунки

Є у нас давній звичай обдаровувати наших найближчих під час свят. Цей гарний звичай вносить у нашу світлицю багато радости і тісно в'яже всіх членів в одну родину, що спільно веселиться й сумує. Колись найщедрішим був Св. Миколай, сьогодні Свят-Вечір зайняв його перше місце.

Різдвяний дарунок — це є предмет довгих таємних нарад між сімейними „змовниками", бо несподіванка та дотеп розбуджують фантазію і дають необмежене поле здогадливості. Особливо діти й молодь обдаровані нею надзвичайно. Вони вміють вичути, що саме справляє найбільшу приємність їх найдорожчим. Зате батьки дивляться на це свято з практичного й виховного боку. І коли наша світлиця заповнюється безліччю дотепних іграшок і ляльок, то не бракує в ній також і гарних дрібничок практичного вжитку. Не бракує розкішних книжок з образками, альбомів з українськими картинами та збірників казок, леґенд, оповідань, поезій.

Треба підкреслити, що свято дарунків сповнює у нас своє велике завдання: розбудити в дітях якнайбільше зацікавлення, викликати подив і любов до Рідного Краю. Тому, коли в нашій світлиці знаходять бодай скромне місце наші рідні видання, треба це з признанням вітати. Адже ж не бракує нам сьогодні ані засобів до закупна дешевих книжок видавництва Об'єднання Працівників Дитячої Літератури „Євшан-Зілля", „Місіонаря", „Сурми", Учительської Громади та інших.

І в цей Свят-Вечір не повинно зустріти дітей розчарування! Хай під спів коляди та спомини про важкі минулі дні заговорить до них рідна книжка, сповнена християнських, національних і людських ідеалів! Загляньте ще сьогодні у наші книгарні, порадьтеся та купіть те, що найбільше підходить до віку й душі дитини, найдорожчого нашого скарбу на майбутність. Хіба треба довго шукати тих перлин? Всюди знайдете гарні українські народні казки, перевидані „Сурмою" Р. Кіплінґа: „От так казки" — у виданні Юрія Тищенка Миколи Яцкова „Різдвяні троянди" (з рисунками П. Холодного), в яких Боже Дитятко своїми чудами та життям зацікавлює дитину й сповняє вірою її почуття й розум. Також книжка К. Малицької „Гарфа Леїлі" дає дітворі й юнацтву леґендарні сюжети про Христа. Врешті історичні оповідання Володимира Барагури „Меч і книга" розбуджують серед дітей і юнацтва подив для великих чинів наших предків. Усі ці книжки своїм змістом, завнішнім виглядом і багатством ілюстративного матеріялу заслуговують на те, щоб наші діти побачили їх на святі дарунків та прочитали їх упродовж вільних днів.

Але у нас є ще одна думка, що насувається в передсвяточний час: свято дарунків можна зробити приємним пописом наших дітей. Хай би вони виявили з вдячности перед батьками свої зацікавлення українською поезією; хай би розповіли та продекламували найкращі твори нашої літератури, особливо ті, що відносяться до Свят-Вечора, зими, ялинки, ґеройських чинів наших вояків та сірих людей. Хіба не знайдеться у наших книгарнях відповідних збірників поезій? Напевно добру пораду подадуть книгарі кожному, хто схоче такою справою прислужитись до загального добра. В кожному українському домі є книжечка, видана УКК, із збіркою найкращої нашої поезії. Чи не можна б використати її тепер?

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобв'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗА ЛІПШУ ТА СИЛЬНІШУ АМЕРИКУ

Для президента Айзенгавера скінчилися „медові місяці" його урядування. Прийшов час, коли йому треба доказати словами і ділами, що він може вив'язатись з важких обов'язків президента, провідника нації й вільного світу.

Нема потреби закривати, що ще досі є в багатьох сумніви, чи військова людина, навіть такої міри, як Айзенгавер, може стати в демократії справжнім провідником, себто таким, який визнається на складних проблемах внутрішньої й закордонної політики і може своїм знанням та впливом заважувати на їх вирішуванні. До того при владі є тепер Республіканська партія, фактичним головою якої є президент. В цей партії нема тепер особи, яка рівнялася б щодо впливу покійному Тефтові. Іншими словами, нема особи, яка вдержувала б гармонію в партії, поділеній на різні фракції. Тягар цей спав тепер на президента Айзенгавера. Яка це складна справа — можна пізнати хоч би по тім, що в минулій сесії 83-го Конґресу було б провалилось не одне домагання президента, коли б воно не було підтримане демократами. Що більше: на таке саме заноситься і в другій сесії, що почала тепер наради. Отже створилась ситуація, яка вимагає від президента дуже тонкої дипломатії у відношенні як до демократів, так і до членів своєї власної партії.

Насувається важливе питання, чи президент Айзенгавер дасть собі з тим усім раду. На це можна відповісти вже тепер позитивно. Коли мова про саму Республіканську партію, то ясне, що її „рятує" особа Айзенгавера. Невдачі, яких ця партія зазнала при останніх виборах, не діткнули Айзенгавера, не зменшили його популярности. З цього висновок, що програма, з якою виступить президент в другій сесії 83-го Конґресу, не матиме гострих противників-республіканців. Теж і з демократами не повинно бути великого клопоту, хоч би тому, що президент-республіканець зважився на такий небувалий крок, щоб запросити на наради конґресових представників Демократичної партії й представити їм ті проблеми, з якими він виступить перед Конґресом. Строго партійним людям така поведінка не довподоби, але американський загал добачає в тому розум і такт президента. Так воно й є. З огляду на осінні вибори демократам така тактика не на руку, бо вони воліли б мати свободу і держатись опозиційно, зате загальне добро вимагає об'єднання усіх сил довкола програми, яка має не допустити до економічної депресії й продовжувати воєнне зброєння для забезпеки Америки і вільного світу.

Впродовж цього місяця Конґрес матиме до обговорювання і вирішення цілу низку найважливіших справ, предложених президентом Айзенгавером. Започатковує їх традиційне послання президента про Стан Унії. Промовляючи тепер через радіо й телевізію, президент просив американський загал познайомитись докладно з тим, що буде предложене ним Конґресові, підкреслюючи, що в Америці нарід рішає, що саме треба прийняти, а що відкинути. Президент заповів, що предложена ним Конґресові програма є „нашою філософією влади через нарід і для народу". При цьому президент говорив ще про обов'язок „служби народові" збоку влади, натаврувавши одночасно недомагання бюрократичної системи. Америка буде щораз сильнішою і ліпшою, коли матиме при владі чоловіків і жінок з серцем, сумлінням, чеснотою і розумом і коли буде підніматись економічно не тільки якась група, але як будуть користуватись добробутом усі американці.

Повний віри в ще ліпшу і сильнішу Америку, президент заявився проти концентрації щораз більшої влади в Вашинґтоні, зазначаючи, що на місцях люди краще визнаються, що саме їм найбільш потрібне. Президент переконаний, що таки не сповняться „крякання" тих, які заповідають на цей рік економічний занепад чи інші лиха в Америці. Навпаки, весь світ матиме ще одну нагоду пізнати, чого доконати може вільна країна з вільними чоловіками і жінками. Америка в новому році стане ще сильнішою і ліпшою також і в тому розумінні, що не гірше, а легше буде тут жити кожній людині, говорив президент. А раз сильнішою і ліпшою буде Америка, то сильнішим і ліпшим буде теж і вільний світ.

СПОДІВАНІ ЗАРОБІТКИ В 1954 РОЦІ

Підприємців цікавить питання: який буде „бизнес", а робітників — які будуть заробітки в 1954 році? Одначе перше й друге питання разом зводяться до одного: яка буде продукція в новому році?

Щоб відповісти на ці питання, є два джерела інформацій. Перше — це біржа, на якій торгують цінними паперами, а друге — це безпосередній погляд бизнесових знавців.

Коли цінні папери йдуть вгору, то це знак, що підприємства, які видають ці папери (уділи або бонди), стоять добре фінансово. Коли цінні папери обнижуються в ціні, то це знак, що прибутки непевні. Звичайно торг цінними паперами в грудні виявляє фінансовий стан підприємства за цілий рік, бо в грудні роблять обчислення мастку. Отже ціни на біржі вказують, чи підприємство в минулому році зросло чи змаліло. У грудні 1953 р. торг цінними паперами пішов загально вниз, а це знак, що панує якась непевність. Знавці кажуть, що перший раз за п'ять років знижка в ціні прийшла останнього тижня місяця грудня 1953 р., бо впродовж минулих чотирьох років ціна з кінцем року завжди йшла вгору. Це є вказівкою, на те, що теперішній 1954-ий рік не буде такий добрий, як давніші роки.

Ще є інша вказівка добробуту, а саме — щадничі вкладки в банках. Коли в країні добрі заробітки і підприємці мають високі прибутки, тоді ростуть щадничі вкладки. Тим часом особисті ощадности в банках упродовж третього чвертьріччя 1953 р. виносили $3,300,000,000, тобто були такі самі, як попереднього чвертьріччя, — значить: не було приросту. Це виявляє, що заробітки людей не збільшилися в останнім чвертьріччі. Що більше: коли порівняти ощадності з останнього чвертьріччя з 1953 року з таким же чвертьріччям з року 1952, то пізнати, що вони зmаліли на два більйони долярів.

Так само промислова продукція і торговельний оборот за жовтень і листопад 1953 р. не дорівняли такому ж станові за ці самі місяці попереднього року, не зважаючи на те, що департамент торгівлі заповів, що цей стан зросте на п'ять відсотків. Оці вісті вказують, що бизнесовий стан нації не буде такий квітучий в 1954 році, як був у попередньому, чи в попередніх чотирьох роках.

Якщо йде про безпосередні передбачування бизнесу самими фінансовими знавцями, то міродайною стає оцінка положення Урядової Ради Промислової Конференції, що відбувала наради в готелі „Валдорф-Асторія" в Ню Йорку, у вівторок 29 грудня 1953 р. Там заповіджено, що вартість усієї продукції в країні, як також вартість товарів та услуг обнизиться в 1954 році на 5-7 відсотків у порівнянні з минулим роком. Промисловці кажуть, що теперішнє положення подібне до положення в 1949 р., коли можна було помітити незначний упадок, після якого прийшов несподіваний зріст продукції й услуг з уваги на вибух війни в Кореї. На нарадах в „Валдорф-Асторії" виявлено теж погляд, що в поточному, отже в 1954, році крайова економічна діяльність впаде на 20-25 більйонів долярів.

Так передбачають загальне фінансове положення в 1954 році. Одначе в деяких ділянках промислу й праці діяльність буде більша, ніж в минулому році. Це стосується головно металюрґійного промислу, в якому заповідають найвищий зріст за довгі часи. Як приклад цього згадують, що підприємство Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен інвестує в 1954 році 300 мільйонів долярів на розбудову і направу своїх власних фабрик, не зважаючи на те, що оборонна продукція в минулому році почала зменшуватись.

Вісті з Каліфорнії вказують, що в найближчому фіскальному році кількість безробітних зросте там на 1,7 відсотка, а разом з дотеперішніми безробітними загальний стан безробіття досягне 4,7 відсотка всієї робітної сили каліфорнійського стейту, бо теперішній стан виносить 3 відсотки. Одначе Каліфорнія не становить показника для цілої країни, бо туди переїздить велика кількість населення зі Сходу, а стейт не приготований дати усім працю.

Пресова аґенція Юнайтед Пресс сповіщає з Вашинґтону, що тамошні економічні знавці прийшли до висновку, що чотири роки безупинного добробуту в Америці закінчаються і що новий, 1954-ий рік буде „другорядним" щодо матеріяльного добробуту. Приватні і урядові експерти передбачають обниження промислової діяльности на п'ять відсотків, внаслідок чого буде менше заробітних місць, менше чистого зиску і коротший час праці в тижні. Врештою, зменшення кількости затруднених робітників почалося вже від серпня 1953 р. Теперішня кількість безробітних у цілій країні виносить 1,850,000 осіб, а впродовж поточного року зросте до 3,000,000. Це вказівка для робітників, як вони мають плянувати свій домашній бюджет витрат.

ПРОКЛЯТТЯ З МИНУЛОГО

(Лист із Лондону)

Цими днями я мав розмову з одним послом до парляменту в Лондоні. В цій розмові торкнулися ми також теми — відносин західнього демократичного світу і східнього, диктаторського. Я висловив сумнів, чи удасться західнім великодержавам забезпечити собі мир „на ціле покоління" з Москвою. Адже ж Москва не змінилася: вона завсіди була і буде агресивна і тільки чекає зручного моменту, щоб накинути свою волю слабшим державам.

„Ми не хочемо війни", — повторював мій сорозмовник. Я зазначив, що теж не маю охоти до війни, особливо в сучасних обставинах, коли атомові та водневі бомби можуть знищити людство з усією цивілізацією на нашій планеті. Промова през. Айзенгавера в Об'єднаних Націях — це не „пропаганда", президент з граничною ясністю показав, до чого йде людство, коли не знайде способу урегулювати відносини між народами.

Посол, однак, висловився, що в Америці є поширена думка про неминучість війни з СССР. Причина: бо в Америці росте переконання, що Москва з часом збільшить свої сили настільки, що зможе взяти на себе риск — атакувати інші країни — і виграти війну.

„Ми в Британії, — казав посол, — не віримо в російську агресію. Не тому, що вважаємо московських диктаторів за „ягнят", а тому, що не віримо в їх силу".

І посол розвинув свій погляд на сучасну ситуацію Европи, СССР і цілого світу, для підтвердження своїх думок. Він казав, що силу Росії в світі перебільшують. В дійсності СССР показав себе дуже слабим уже в 1941 році, коли Гітлер тільки „одною рукою" атакував червону армію. Без допомоги з Америки, Англії та інших країн, Сталін був би розбитий німцями. Коли Росія була така слаба супроти Німеччини, то як міг би рішитися диктаторський уряд у Москві на війну проти цілого демократичного світу, мавши у себе таку масу народів, невдоволених чужим пануванням? Далі: політичні голови в різних країнах знають, що в 1933 році був у СССР страшний голод, особливо в Україні. Цей голод забрав мільйонові жертви. Ті, що в той час повмирали, не лишили потомства, бо діти, народжені в той рік, теж повмирали з своїми матерями. Наслідок: тепер СССР має велику недостачу в людях. Треба людей і до війська і до роботи в місті й на селі.

При такій великій недостачі в людях починати війну світового розміру було б повним безумством. А в Москві сидять дуже хитрі політики, що враховують кожну несподіванку і не хочуть програти війною те, що придбали за 35 років своєї влади. Посол почав далі вичисляти, яка буде ситуація в СССР за 8 років. Прийдуть наслідки страшних спустошень і жертв людьми, які мала совєтська імперія за II Світової Війни. Цих жертв війни не вбереш і в 10 мільйонів. Коли вважати, що від тих десять мільйонів поогли б народитися діти, а це не сталося, то СССР буде мати новий „прорив" на „популяційному фронті". При такій недостачі „людського матеріялу" московські правителі не можуть рішитися на війну, якої виграти у них нема надії. Отже, західній світ може спокійно дивитися вперед. Попри всі войовничі жести Москви, її диктатори самі найбільше страхаються нової світової війни.

В розмові я згадав про можливість озброєння Німеччини, як ґарантії проти російської аґресії. Посол уважає цю справу за дуже небезпечну. Не тому, що думає про можливість німецької аґресії, а головно тому, що факт озброєння Німеччини Москва використає для поширення своїх впливів у різних країнах. Насамперед Франція панічно боїться німецької армії. На сході німецька армія була б використана Москвою для утримання поляків при Москві: поляки твердо стоять на лінії Одри-Найси, і в разі війни з Німеччиною, під кличем повороту німців на схід, будуть битися на боці Москви. Це відноситься і до чехів.

У Франції, що пережила ротягом одного покоління дві німецькі окупації, є глибоке недовір'я до кожної німецької збройної сили. Але це недовір'я поширене також серед англійців. Страх перед озброєною Німеччиною є у французів такий великий, що французи, в більшості, раді б відновити давній союз Франції з Росією! Британці не мають того страху перед Німеччиною, однак і тут ще живуть у серцях і в руїнах розбомблених домів сліди недавньої тяжкої боротьби з німецьким імперіялізмом.

Спомини про Гітлерове завоювання Европи в II Світовій Війні — це прокляття з минувшини, що затроює відносини в Західній Европі і буде ще довго руйнувати згоду народів у їх обороні проти загрози зі Сходу.

Дома я переглядав деякі матеріяли з історії II Світової Війни. В промові прем'єра Чемберлена до німецького народу 4 вересня 1939 р. знайшов такі слова про Гітлера:

„Він дав слово, що буде шанувати Локарнський договір; він зломив своє слово. Він дав своє слово, що він не хоче і не має наміру анектувати Австрію; він зломив його. Він заявляв, що не буде інкорпорувати чехів до Німеччини; він зробив це. Він дав своє слово після конференції в Мюнхені, що не має ніяких дальших домагань в Европі; він зломив його. Цілі роки він присягався вам, що він є смертельний ворог большевизму; тепер він є його союзником".

Тепер демократичний світ переживає подібну „коломийку віроломства" збоку Москви. Ніхто не може передбачити, чим це кінчиться. А тим часом люди хочуть спокою і жити вільно, без війни. Ті, що лишилися на схід від залізної Заслони, мусять мати терпіння не на один рік...

П. А.

Лев Шанковський

РОСІЙСЬКИЙ КОЛОНІЯЛІЗМ І АМЕРИКАНСЬКІ ДОСЛІДНІ УСТАНОВИ

Недавно „Свобода" (ч. 248 з дня 2 грудня) помістила цікавий реферат д-ра Антона Заплітного на статтю британця Sir Olaf Caroe п. з. „Совєтський колоніялізм в Центральній Азії", що була поміщена в журналі „Foreign Affairs" за жовтень м. р. Згадана стаття цілком правдиво насвітлює методи білого й червоного російського колоніялізму в Туркестані і, з цього погляду, вона теж дуже цікава для українського читача, що має досвід у цих справах. Так, чи інакше, правда про матушку „Росію" щораз більше шириться в західньому світі і, здається, немає вже такої сили, щоб цей процес затримала. Ось ми є свідками, що ця правда починає проникати навіть в журнали, що як „Foreign Affairs" були ще недавно неприступними фортецями „кенанізму", політичної доктрини цілком протилежної, наприклад, до „фуллеризму", що не дає спати редакторам „Нового Русского Слова".

Автор статті, Сер Оляф Каро, є також автором книги, що тепер появилася на книжковому ринку. Це: Soviet Empire: The Turks of Central Asia and Stalinism (New York: St. Martin's Press), що подає стислий огляд історії Туркестану, перед і після завоювання його Росією, і розглядає докладно становище туркестанського народу і його старинної культури в умовах поневолення російськими завойовниками. Переконуємося, що умови поневолення росіянами всюди однакові: поневолені народи втрачають перш-за-все, свою біологічну силу, нищені нещадно випробуваними московськими методами ґеноциду. Ось одне з туркестанських племен — казахи стратили за тринадцять років (1926-1938) 800 тисяч душ, не рахуючи природного приросту і ми, українці, знаємо, де вони поділися. Це закатовані, заморені голодом, депортовані, знищені пострілами в потилицю... Для порівняння: за цих самих тринадцять зловісних років число українців у СССР зменшилося з 31.2 мільйона (21.2% всього населення СССР) на 28.1 мільйона (16.5%), отже на більше як на 3 мільйони, також без природного приросту. Цифри ці переконливо ілюструють жорстоку брутальність російського колоніялізму й дальше, чи кращого доказу на його злочинність потрібно.

Як відомо, правда в очі коле й книжки, що представляють світові правдиве обличчя російського імперіялізму, ніяк не можуть подобатися російським імперіялістам і їх численним поплентачам у цій країні. Коли ж ці книги несуть свідчення такої переконливої сили, що їх заперечити не можна, то оборонці улюбленої ними „Раша" стараються, принаймні, викликати замішання довкруги появи такої книги й різними суперечними твердженнями довести до такої плутанини понять, щоб читач і дальше не мав ясної картини цієї злочинної потуги. Засобом для цього стають „прихильні" рецензії на книгу, що їх поміщується в популярних журналах і газетах. Ось зразком такої „прихильної" рецензії на книгу Сера Оляфа Каро може послужити рецензія п. Ричарда Е. Пайпс'а, що її надруковано в книжковому огляді великої нюйоркської газети „Ди Геральд Трібюн" з дня 29 листопада. Пан Р. Е. Пайпс, член славнозвісного Гарвардського „Російського дослідного центру", хвалить книгу Каро, але рівночасно пише: Ентузіязм сер Оляфа для тубільців Центральної Азії, що робить його книгу інтересною, має також свої хиби. У свому зусиллі прославлювання тубільців, автор часто стає несправедливий для російського завойовника, особливо з часів царату, бо ігноруючи або поменшуючи його дійсні досягнення, обвинувачує його в практиках, що справді були дефектом (fault) кожньої імперіяльної потуги XIX ст. Автор переціняє також силу й досягнення тубільчого (!) націоналізму. Щонайменше частинно, цю помилку можна приписати надмірному довір'ю автора до відверто односторонніх оцінок проф. Тобана.[1] Загальна картина тубільного населення може є надто ідеалізована в цій книзі".

Прочитавши таку рецензію, ми не знаємо, чи боліти з авторового ентузіязму для російського колоніялізму, чи дивуватись автовій зневазі для „тубільних" націоналізмів, чи сміятись з його спроб ідентифікації російського колоніялізму з колоніялізмом европейських потуг, чи може взагалі махнути рукою, мовляв, безнадійна справа воювати нам з американським русофільством. В кожному разі, ця рецензія прекрасно ілюструє клімат, що панує в передовій американській науковій установі, в Гарвардському університеті, зокрема в його „Російському дослідному центрі". Це клімат глибокого русофільства, що завершується подивом для всього, що російське.

Джерелом американського русофільства є, без сумніву, подив для російської культури: науки, літератури, музики, театру, балету і т. п. Цей подив ми розуміємо, щобільше, ми його можемо навіть поділяти. Ми тільки не розуміємо, чому американські русофіли переносять цей подив на прояви російського імперіялізму, чи колоніялізму. Тоді русофільство стає просто хворобливою манією, що здібна є на далекойдучі манери, щоб тільки здобути симпатії для російського імперіялізму й виправдати його існування й цілі, дії й методи, а навіть злочини. Хочемо підкреслити, що таке русофільство не має нічого спільного з любов'ю до російського народу, до російських народних мас, які російський імперіялізм привів на берег пропасти й звів до позему „орди напівварварів і напівдеґенератів", як це окреслював 100 років тому Олександер Герцен, передбачуючи, куди заведе російські народні маси російський імперіялізм. І справді, невже ж цей трудолюбивий і талановитий народ не заслужив собі кращої долі, як бути вічним погноєм для безнастанних підбоїв, що їх організує захоплена месіяністичними маніями російська верхівка, чи не належиться йому ніщо більше, як позиції „серой скотинки", що повинна жити в сквальних злиднях, без забезпечення найпримітивніших потреб, без людського життя, щоб тільки дати своїм володарям засоби на нові імперіялістичні походи?

І коли ми читаємо палкі слова оборони російського імперіялізму й колоніялізму, ми таки не знаємо, що ми маємо казати. Коли ми чуємо ці слова від американського інтеліґента, то ми таки здригаємось. Адже ж ідеалізм основників американської нації, вся її історія впродовж минулих століть, вся, американська зовнішня політика так далекі від російського колоніялізму, що тут ніяких аналогій навіть шукати не треба. П. Пайпс це мабуть добре розуміє й тому він шукає аналогій між російським колоніялізмом і европейськими колоніялізмами. Не знаємо, наскільки п. Пайпс є незорієнтований у суті російського колоніялізму, але можемо його запевнити, що прирівнювати практики російського колоніялізму до практик европейських колоніяльних потуг також немає реальних підстав. Ми далекі від оборони европейських колоніяльних практик і не думаємо вибілювати чорні діла европейських колонізаторів, але найганебніші їхні діла — це були дрібнички в порівнянні з тим, що творять російські колонізатори. Які б не були европейські колоніяльні практики, то треба пам'ятати, що вони стосувались, головно, економічної експлуатації колоній, а майже ніколи не ставили собі ціллю вмішуватись у внутрішні справи колоніяльних народів, торкатись їх культур, релігій, звичаїв, традицій тощо. Звичайно, европейські колонізатори залишали адміністрацію колоній у руках тубільців, в багатьох випадках залишали при владі тубільних володарів, не заперечували права до науки і просвіти, багато робили для покращання санітарних умов і т. д. Практики европейських колонізаторів контролювались парляментами, прилюдною опінією европейських народів, певними закоріненими серед народів західньої цивілізації поняттями і т. д. І тому саме, в багатьох випадках, колоніяльні народи під про-

(Закінчення на стор. 5)

[1] Проф. Зекі Вельді Тобан, туркестанець і туркестанський націоналіст, професор Стамбульського університету, відомий орієнталіст.

КРИТИЧНІ ЧАСИ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ІНДІЯН

У переконанні деяких товариств, що займаються долею індіянського населення, американські індіяни виставлені саме тепер на найбільшу небезпеку за всі часи свого побуту під законами З'єдинених Держав. Одна загроза прийшла від закону, який президент Айзенгавер підписав, правда з негодуванням, останнього серпня, а дальші загрози прийдуть, якщо в Конґресі будуть схвалені два нові законопроєкти, зголошені минулої сесії.

Товариство для Індіянських Справ у стейті Ню Мексіко, а теж таке саме товариство з Ню Йорку й інші подібні організації й одиниці, що цікавляться добробутом індіян, добачають цю небезпеку в законах, що змагають „визволити" індіян з-під опіки федерального Індіянського Бюра, яке має на меті зберігати індіянське населення від загибелі серед моря білих людей.

Американські індіяни були найчисленніші в часах відкриття Америки. Історики твердять, що в 1492 р. було їх на теперішній території ЗДА 846,000. У 1865 році їх число змаліло до 294,574 осіб, а після створення Індіянського Бюра при федеральнім уряді у Вашинґтоні воно почало зростати. Так перепис з 1930 р. виявляє 332,397 індіянських душ, а перепис з 1940 р. реєструє їх числом 333,969. Після того Бюро Цензу виказує постійний зріст індіянських племен в різних стейтах.

За цензом з 1930 р. американські індіяни поділені на 96 племен з 11 „мовами". Вони поселені в більшій частині в південно-західних стейтах і живуть у спеціяльних індіянських „резерватах", а в Ню Мексіко ще в окремих 19 оселях, званих „пуебло". В інших стейтах помітна їх скількість у стейті Міннесота, Каліфорнії, Колорадо, Флориді, Арканзо та інших стейтах (всіх разом 13 стейтів).

Прихильники знесення опіки Індіянського Бюра над індіянами мотивують цей намір тим, що індіян треба зрівняти з білими людьми і піддати їх під законодавство стейтового судівництва. Ще інші „друзі" індіян дораджують признати індіянам право окремої одноцільної раси, щось в роді окремої національної меншини, і так дати їм спроможність творити свої самоуправні організації, як роблять білі люди. Отже це була б повна „інтеґрація" індіян в біле населення ЗДА.

Першим кроком до такої інтеґрації має бути закон, підписаний Айзенгавером, який дозволяє стейтам перебрати на себе цивільне і карне судівництво і тим способом скасовано б теперішнє окреме „індіянське" судівництво. Початково цей закон вимагав стейтового судівництва тільки над каліфорнійськими індіянами, але швидко його поширено на стейти Міннесота, Небраска, Ореґон і Вісконсін. Заки введено це законодавство, Конґрес звернувся за порадою до індіянського племени Чіппева з Міннесоти, племени Теплого Джерела в Ореґоні і племени Менонінів у Вісконсіні. Ці племена запротестували проти новости й залишилися надалі під законодавством Індіянського Бюра. Інших племен не запитувано і поспішно почалося вводження нового судівництва над племенами в вичислених стейтах.

Коли у стейті Каліфорнія вирішено одну справу на підставі нового судівництва, то негайно посипалися протести від 60-ти індіянських племен, що замешкують інші стейти і охоплюють 200,000 голів, і так виявилася перший раз солідарність різнородних індіянських „націй", хоч цього не бувало ніколи перед тим.

Це сталося тому, що індіянам стало ясне, про що, в їх розумінні, іде тепер справа. На підставі одного з новопроєктованих законів індіяни мають бути „уповноправнені" ще й під мастковим оглядом з білими людьми. Досі ці індіяни, що перебувають у резерватах, не мають права розпоряджатися своїм мастком, хоч можуть ним користуватися для особистого добра. Їхні землі в резерватах звільнені від податку, а крім того вони мають право набувати земельні мастки поза резерватами і платити від них податки як інші громадяни.

Коли індіяни в резерватах будуть уповноправнені, вони втратять звільнення від податків і матимуть право продати свою землю, як інші вільні громадяни. Впарі з цим вони втратять право до окремих шкіл, які існують в резерватах, як теж і опіку над їхнім здоров'ям на публічний кошт.

У 1887 р. простір індіянських земельних мастків обчислено на 137,000,000 акрів. Вони положені в Арізоні, Каліфорнії, Флориді, Айдаго, Айові, Канзасі, Луїзіяні, Мішиґені, Міннесоті, Міссіссіпі, Монтані, Небрасці, Неваді, Ню Мексіко, Ню Йорку, Норт Каролайні, Норт Дакоті, Оклагомі, Ореґоні, Савт Дакоті, Юта, Тексасі, Вашинґтоні, Віскансині й Вайомінґу. Після того ці земельні мастки змаліли до 55,000,000 акрів, і охоплювали підліші ґрунти. Така політика панувала в Америці від Громадянської війни і загал привик до того, що індіянські резервати не мають великої масткової вартости.

Одначе в новішім часі виявилося, що в резерватах находяться великі мінеральні багатства, передусім нафта й рудокопи, й тому спекулянти пробують всіми способами викупити ці мастки. Одначе цьому на перешкоді стоїть „некомпетенція" індіян як поодиноких осіб тому, що вони, наче неповнолітні діти, стоять під опікою Федерального Індіянського Бюра і не мають права продавати своїх земель. Тому то вже в минулій сесії Конґресу з поспіхом переведено закон про перенесення судівництва над індіянами до стейтових судів, а тепер з поспіхом іде підготова до скасування Індіянського Бюра й признання повної правної особовости поодиноким індіянам.

Не треба багато думати, щоб зрозуміти, що поспіх у підготові нових законів має на меті далеко не те, про що говориться в законопроєктах. Ніщо дивне, що самі індіяни, і їхні справжні друзі, хоч як бажали б собі повної рівноправности індіян, не можуть прихильно поставитися до засобів, які у практиці позбавили б індіян мастків, а з цим і до втрати цього значення, яке досі зберегли колишні автохтони могутньої країни — Америки.

С. Д.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

Довгими вже роками розсіяні по широкому світі, зустрічаєте й це Велике Свято Різдва Христового далеко від Рідної Землі, Дорогі Сестри й Брати наші.

Зустрічаєте в різних країнах, серед різних людей, у різних умовинах. Хто в лісах і копальнях, хто на фармах і фабриках, хто в таборах і збірнях, хто в приютах і лікарнях. А хто й на шляху невідомому, тікаючи саме в цю Різдвяну Ніч із царства червоного Ірода лукавого у вільний світ.

Але усім Вам сяє сьогодні Зірка Вифлеємська й сяйвом Надії бадьорить Ваші серця. Бадьорить Надією й Вірою, що Велика Правда Вифлеєму здолає лють Ірода в Україні й Ви повернетеся під рідні стріхи й з Рідними співатимете Славу на висотах Богові.

До Вас, Сеестри й Брати в розсіянні, це наше слово привіту сьогодні.

З'єдніться сьогодні, в це Велике Свято Різдва Христового, думками й серцем з нами, що тут, у цій Вільній Країні.

З'єдніться з нами в одну, єдину, велику Українську Сім'ю, що не знає ні меж, ні кордонів, ні простору. А знає тільки братню любов і щире єднання в це лихоліття українського народу. З'єдніться з нами так же щиро, як щиро єднаємося духом з Вами сьогодні ми.

І хай це єднання злагіднить Вашу тугу безмежну за Рідною Землею, Ваше банування болюче за Тими, що їх лишили Ви там, що й за Вами банують сьогодні.

З'єдніться й сядьте до Свят - Вечірного стола з нами.

А ми, українська спільнота в цій Вільній Країні, накриємо цей наш Свят-Вечірній стіл щиро й щедро й для Вас, Дорогі наші Гості здалеку.

Щоби усі Ви, що не маєте його сьогодні — відчули наше братнє віддання Вам і Вашій долі.

Це буде наша коляда Вам!

Вітаємо Вас, Дорогі Сестри й Брати з Різдвом Христовим!

ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ

ВІСТІ ЗУАДК

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.

P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

УСЯ КОЛЯДА НА ДОПОМОГУ ЗАЛИШЕНЦЯМ

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В З'ЄДИНЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

Громадяни!

У свято Різдва Христового, коли засядете за повно заставлені столи, будете переживати радісні хвилини, затьмарені лише тугою за тими, що там, далеко, в знедоленій Україні, не мають під ворожим режимом ані свята, ані радости. І ми їм не всилі допомогти. Зате є багато таких наших братів і сестер, які також потребують нашої допомоги і яким ми можемо дати її. Це ті тисячі хворих, немічних і незабезпечених, які покинули рідні землі перед окупантом і тепер „скитальцями" тиняються по широкому світі. Це ті всі втікачі, які — не зважаючи на всі труднощі і сторожі — все ще передираються крізь залізну завісу на Захід, до свобідного життя. Їм усім треба прийти з допомогою!

Обов'язок, щоб брат братові подав допоміжну руку, лежить на нашій американсько-українській громаді. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, який постав з об'єднання всіх українських допомогових організацій в ЗДА, став осередком і координатором усієї української харитативно-допомогової акції в цій нашій країні і поза її межами. Визнаний владою і зв'язаний договорами з міжнародними чинниками — ЗУАДКомітет виконав вже за минулих 10 років історичну працю в ділянці допомоги, переселення і правного заступництва українців в усьому світі. Але перед ЗУАДКомітетом стоять ще дальші великі завдання, а саме:

1) Нова переселенча акція за законом про допущення до ЗДА нових втікачів;

2) Матеріяльна допомога українським вдовам, сиротам, інвалідам, хворим і незабезпеченим у різних країнах світу;

3) Побудова української Суспільної Служби в ЗДА і поза їх межами;

4) Правна опіка над українськими втікачами й залишенцями в Західній Европі;

5) Підготова до акції допомоги на знищених війною просторах країни наших предків.

На всю цю широку акцію потрібно фондів. Згідно з умовами — ЗУАДКомітет не дістає ніякого приділу від Українського Національного Фонду, що його збирає Український Конґресовий Комітет на політичні цілі. ЗУАДК переводить самостійні збірки на допомогово-харитативні й переселенчі потреби, головно у формі збірок Коляди і Писанки, в порозумінню з Українським Конґресовим Комітетом. Тому то Управа ЗУАДКомітету і Координаційна Комісія при ЗУАДКомітеті звертається з закликом до українського громадянства в ЗДА з проханням допомогти ЗУАДКомітетові зібрати в цей святочний час фонди на його багатобічні гуманітарні цілі.

Українці! Складайте пожертви на допомогово-харитативні і переселенчі цілі ЗУАДКомітету з нагоди Різдва Христового! Організуйте збірки Коляди на цілі ЗУАДКомітету в усіх громадах ЗДА! Ставайте членами ЗУАДКомітету — єдиної української самостійної харитативної організації, яка діє для всіх українців без різниці віровизнання чи політичних переконань!

Просимо посилати пожертви й у всіх справах звертатись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Boz 1661, Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

У грудні 1953 року.

ЗА ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ:

Д-р Лука Мишуга, голова; д-р Матвій Стахів, Олена Лотоцька і Михайло Дудкевич, заступники голови; Павлина Різник, секретар; Михайло Дубас, касир; д-р Володимир Ґалан, екзекутивний директор; Василь Довгань, Катерина Пелешок, Іван Кедрин-Рудницький, Роман Слободян і ген. Олександер Загродський, члени Контрольної Комісії; Антін Батюк, Іванна Бенцаль, д-р Павло Дубас, Орест Городиський, Роман Карбівник, інж. Степан Куропась, Василь Мудрий, Іван Панчук, Роман Смук, Олена Штогрин, Андрій Шекерик, Тарас Шпікула, Петро Шинкар, д-р Осип Утриско і Дмитро Василацук, члени Дирекційної Ради.

ЗА КООРДИНАЦІЙНУ КОМІСІЮ:

Антін Батюк, від Українського Конгресового Комітету; Григорій Герман, від Українського Народного Союзу; Теодор Миник, від Українського Робітничого Союзу; Михайло Дудкевич, від „Народної Помочі"; Олена Лотоцька, від Союзу Українок Америки; Павлина Різник, від Українського Золотого Хреста; д-р М. Корнилів, від Товариства Українських Лікарів; Роман Гуглевич, від Товариства „Самопоміч"; Іван Поритко, від Об'єднання б. вояків українців; Михайло Ліщинський, від Братства українських дивізійників.

HELPING HANDS ACROSS THE SEA

Christmas...
The Feast of all Feasts.
The Feast of Peace.
The Feast of Good Will.
"Peace on Earth, goodwill toward men!"
This was the first, the Angels' Christmas greeting.
And when you have a merry, joyous Feast to-day—remember it!

Well, you may say, there is not much that you can do to bring the peace to our troubled world.

But each and everyone of us is able to promote the peace on Earth between us men, through our relations with each other, through our relations to others.

And each and eveyone of us can be a messenger of goodwill toward men.

We symbolize this Christmas spirit of Good Will through giving.

We give to our family, to our friends and have ourselves the greatest Christmas joy by bringing joy to others.

But don't forget that our family, the family of each and everyone of us is greater than the few beloved we are happy to have around us.

We all are members of a great Ukrainian Family.

We are not able now to share our Christmas joy with those cut off from us by the Iron Curtain.

But we have sisters and brothers who escaped and are still escaping from our enslaved Ukraine.

These our sisters and brothers are scattered all around the countries across the Sea. They are in need.

They are awaiting our help.

They are members of our great family.

If we do not help them — nobody will.

When giving at Christmas don't forget your neediest brothers and sisters.

The presents you give to members of your family here means joy to them.

What you will give to your sisters and brothers across the Sea will mean much more — in many cases life itself.

So answer the Christmas appeal of the United Ukrainian American Relief Committee!

Answer it from your heart!

Stretch out you, too, a hand of help to our brothers and sisters across the Sea!

And when you have a merry, joyous Feast to-day...
Remember the first, the Angels' Christmas greeting:
"Peace in Earth, goodwill toward men!"

Ф. Сагайдачна

СТАЦІЯ: „РІЗДВО 1954"

Хто з нас не їхав швидким потягом уздовж одноманітного шляху і, дивлячись з вікна, не помічав, як один за одним миготять телеграфічні стовпи?

Скільки радісних новин, скільки турбуючих повідомлень, скільки сумних вісток проходять через дроти, що ці стовпи їх несуть!

А стовпи все далі, нічим не зворушені, один до одного подібні — але не ті самі, виринають і зникають перед нашими очима...

Так один за одним швидко минають дні нашого життя.

Скільки радісного, скільки турбуючого, скільки гіркого насувають вони часом з собою!

Але дні йдуть далі, нічим не зворушені, один до одного подібні — але не ті самі.

І наче стації на шляху — приходять в нашому житті свята.

Так, як швидкий потяг на стації, ніби зупиняється на хвилю у свято наше життя. Ми виходимо з життєвих буднів і радісно вітаємось з рідними.

Але всіх при зустрічі нема. Наші очі стурбовано шукають, вдивляючись у натовп, тих, кого бракує. Але їх нема.

Де ж Брат?

Де Сестра?

Чуємо, що Сестра далеко і хвора, що Брат не має можливости приїхати з-за моря, хоч як чекає на цю зустріч.

І чи не зробили би ми в цій хвилині усе, що в нашій силі, щоб допомогти нашій Сестрі?

Чи не зробили б ми все, що в нашій силі, щоб наш Брат міг приїхати до нас і бути з нами?

***

Приходить і в цьому році Свято Різдва. І ми виходимо на хвилю з життєвих буднів, радісно вітаємось з нашими Рідними.

Але розгляньмось за тими, яких з нами нема.

Вони ж наші сестри та брати.

НАШІ — брати та сестри кожного з нас.

Хто ж має про них пам'ятати та подбати, як не ми?

Багато з нас були недавно ще разом з ними в таборах. Нам пощастило приїхати в Благословенну Країну — вони ще мусіли лишитися і чекають, щоб тепер ми допомогли їм.

Багато з нас ще недавно лежали з ними в шпиталях, зболілі муками війни. Нам пощастило видужати і приїхати на цю Вільну Землю — вони лишилися хворі і чекають, щоб тепер ми допомогли їм.

Багато з нас — старших людей — виїхали з дітьми разом, або пізніше до дітей за море. Вони, овдовілі і дітей своїх втративши, лишились тепер там зовсім самітними і чекають, щоб ми допомогли їм.

А є серед наших братів та сестер там, за морем, такі, що й зовсім недавно вирвалися з кайданів червоного ката України і втекли на Захід в надії, що ми допоможемо їм.

Чи може знайтись хтось серед нас, хто забув би про своїх братів та сестер, хто не вважав би за свій святий обов'язок допомогти їм?

Зійде перша зірка на небі і ми сядемо до Святої Вечері.

Є в нас старий український звичай: прийняти до Свят-Вечері когось самітного, когось бідуючого.

Тож хай кожний з нас поставить на свій різдвяний стіл символічне накриття для самітного брата, чи немічної сестри з-за Моря і хай покладе на накриття це від серця свій різдвяний братній даток.

Цей братній даток дасть можливість нашій українській допомоговій організації ЗУАДК подбати про наших сестер та братів, розкиданих по світі: дати ліки хворим, хліб голодним, одяг змерзлим, правну опіку безправним на чужині. Наш братній даток дасть можливість приїхати до цієї країни тим, що мають на це право по новому закону.

***

Швидко минають дні нашого життя...

І наче стація на залізничому шляху, приходить на шляху нашого життя — Свято.

Радісно привітавши рідних, не забудьмо розглянутись за братом та сестрою, яких з нами нема.

Зробім це сьогодні, в Свят-Вечір.

Бо час свята мине.

І знову рушить буденне життя і швидко минатимуть день за днем.

Зробім це сьогодні. Бо для багатьох з них...

На наступній стації може буде запізно.

Ню Йорк, у Свят-Вечір 1954 р.

ВІДБУЛИСЯ ЧЕРГОВІ НАРАДИ ЕКЗЕКУТИВИ ЗУАДК

Филаделфія. — Минулої суботи, 2-го січня, відбулись чергові наради Екзекутиви Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. На порядку була ціла низка справ, зв'язаних з діяльністю організації в Европі й Америці. Голова ЗУАДК, д-р Л. Мишуга, подякував д-рові М. Стахові за провід в час його недуги, як теж д-рові Ґаланові за постійне інформування про працю в організації. В нарада взяли ще участь: заступник голови д-р М. Стахів і Олена Лотоцька, касир М. Дубас та екзекутивний директор д-р В. Ґалан. Після перевірки діяльности Централі ЗУАДК у Филаделфії та його представництва в Европі стверджено, що в останніх двох місяцях ЗУАДК спровадив до ЗДА 82 „трицетники" ще на основі закону ДП. До 30 червня 1954 повинно прибути ще 1,498 „трицетників". Вже є 3,150 зголошень, що мали б користуватись новим законом про імміґрацію. На те є коло 500 американських громадян, що згодились підписати вимагані законом ашуранси. Яких 1,200 осіб мають зголошених спонзорів, що не є американськими громадянами, але ґарантують працю і мешкання та заявляють, що шукатимуть спонзорів-американських громадян. Залишається ще 1,450 осіб, які не мають нікого і за яких організація мусить подбати, щоб дістати спонзорів. При тому пригадується, що ті особи, які виїхали з Німеччини на постійний побут до інших країн, не можуть ніяк користати з цього нового закону. Це відноситься також і до тих, що є в Англії.

Формулярі нових ашурансів, — а є їх три роди, — є вже в канцелярії ЗУАДКомітету. Їх можна там набути. Але звертається увагу, що ЗУАДК та інші подібні організації стараються виєднати в Вашинґтоні ще деякі полегші, щоб облегшити обов'язки, зв'язані з підписанням ашурансів. Іде про те, щоб самі допомогові організації могли перебрати деякі зобов'язання, зокрема у відношенні до Бюр Праці, що, згідно з новим законом, мусять потверджувати ашуранси, внаслідок чого можуть поставати нові труднощі.

Провірено діяльність Бюр Розшуків Праці ЗУАДКомітету в Німеччині та Австрії і рішено видати нові інструкції в справі посилення цієї акції. Рішено видавати по кожних місячних нарадах бюлетень з ширшими інформаціями про справи, що були предметом нарад. Бюлетень цей призначений для Ради Директорів і Контрольної Комісії.

ПЕРШІ КОЛЯДНИКИ ЗУАДКОМІТЕТУ

На заклик ЗУАДК і УККА перевести коляду на допомогу залишенцям та Суспільну Служби ЗУАДК-у відгукнулися слідуючі організації та громадяни: (жертви більше $5.00).

Працівники Головної Канцелярії Українського Народного Союзу та Редакції, Адміністрації і Друкарні „Свободи" $237.00; по $100.00: Об'єднання б. Вояків Українців і Український Робітничий Союз; $80.00: Відділ УККА Ню Бронсвік (С. Дембіцький); $55.85 Українська Американська Громада Денвер, Коло., (збірка); $52.00 Ірвінґтон (збірка на поминках в домі п. Івана Дацківського); по $50.00: Зборівський Допом. Комітет (М. Паньків) Ню Йорк Сити; Филаделфія, Па. (збірка на поминках по бл. п. Григ. Рибачек); $46.00 Українська Амер. Громада Омага (збірка); $35.00 „Самопоміч" Честер (дохід зі свята Подяки); по $25.00: Роман Карбівник, Михайло Дармограй, Марія Насевич, Іван Антоняк (Нар. Торгівля), І. Кінаш (Рутленд) і Данило Петрівський (Мінеаполіс); по $24.00: Таня і Богдан Ясінські (Милвіл), на уродинах М. Слободян (збірка; по $20.00: УЗХ Клівленд (збірка на поминках б. п. Івана Ільків), Теодор Вовчина і Т-во „Гуцульщина" (Осип Пайкан); $18.00 збірка на іменинах п. Андрія Галайдіди; $17.00 Василь Стеценко (збірка); $20.00: д-р Микола і Володимира Ценко; по $10.00: д-р Володимир Ґалан, Й. Ганусей, Роман Гевко, Оксана Поритко, Станиця Б-ва б. В. УНА, Л. Сивуляк, І. Гасин, Ювеналь Е. Рогач, Ілько Савчин, Іван Шупаківський, УЗХ Відділ ч. 8 Клівленд. Михайло Дубас, Михайло Вишиванюк, Укр. Правосл. Парафія Св. Покрови в Рочестер, „Самопоміч" Нюарк, П. Дяченко, Павло Михальчук, Мирослав Дикий, Василь Малий, д-р М. Завальняк, Данило Томашук, Іван і Олександра Пшеничні, ОДВВУ ч. 24, Йосиф Пантелюк; УНС, Від. 155; УНС, Від. 245; УНС, Від. 240; УНС, Від. 109; Франк Івашко, Іван Медвідь (годинникар), Прокіп Савчинський; по $5.00: Василь Надраґа, Кондрат Сопрунович, Андрій Попчук, Роман Дяків, Й. Яворський, М. Сеник, Мирон Карбівник, Пантелеймон Чуприн, Стефан Слободян, Теофіль Вакбойчук, Стефан Сеньків, Теодор Федусь, Д. Слободян, Роман Пазуняк (Одеса), А. Ватенчук і П. Сохар (Броди), д-р Ярослав Бернадин (Надія), Олена Лотоцька, В. Загасайло, Федь Запорожний, М. Наливайко, д-р К. Олексюк, Василь Ванджула, Іван Гасцький, Г. Кобрин, І. Кобрин, І. Козак, [illegible] М. Шиманська, Юліян Охримович, Йосиф Кулинич, д-р Олександер Плітас, д-р Зоя Плітас, Юрій Черенецький, В. Шпікула, В. Столярський, Д. Війтик, В. Мицак, Володимир Продивус, М. Сидоренко, П. Чалов, Дмитро Павлюк, Лев Жиман, Г. Моргусов, Василь Панасенко, С. Кривобок, Г. Теплицький, Феліп Савчук, Юліян Бачинський, В. Калішинський, Іван Ільків, Григорій і Анастазія Ковч, Іван Дробітин, П. Кондратенко-Панчук, В. Саюк, М. Микита, А. Самійленко, Марія Кукіз, Роман Зореват, Іван Влішак, М. Тарасюк, Юрій Старосольський, Теодат Школьник, Методій Скрильник, Павло Кізь, М. Гелецінський, Лев Рудавський, А. Горбенов, Філярет Лукіянович, Евстахій Чухрак.

Д-р Володимир Ґалан
Екзекутивний Директор ЗУАДК

УКРАЇНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ ФОНД

Спільним комунікатом Українського Конґресового Комітету Америки й Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, що був проголошений у пресі, повідомлено українське громадянство, що Злучений Український Американський Допомоговий Комітет не користатиме вже більше із засобів Українського Народного Фонду, але — за спільною згодою й порозумінням обидвох наших установ — переводитиме відтепер самостійно збірки засобів на свої харитативно-допомогові цілі й на ведення переселенчої акції.

У виданні „Свободи", в якому був надрукований цей спільний комунікат та ще окремий Заклик Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, була й передова стаття п.н. „Два Фонди". В ній були висловлені міркування на тему цього нововведення й цієї зміни в доцьогочасному збиранні грошових засобів на фінансування цілости нашої громадської праці в усіх ділянках.

Ініціятива цієї зміни вийшла від ЗУАДКомітету. Що спонукало його до такого кроку?

Призначення, діяльність, праця й мета Українського Конґресового Комітету Америки й Злученого Українського Американського Допомового Комітету — однакові ідеєю. Але різні своїм характером. Наставлення Українського Конґресового Комітету: політичною акцією на терені З'єдинених Держав Америки, в координації її з інтересами цієї країни, допомагати українському народові у його боротьбі за повне визволення. У його невпинному прагненні стати справжнім господарем на Рідній Землі. Наставлення Злученого Українського Американського Допомогового Комітету: харитативною й переселенчою акцією допомогти нашим землякам, що опинилися поза межами Рідної Землі, і в співпраці з владою та відповідними установами ЗДА дати нашим людям змогу переселитися до цієї країни.

Одна й друга установи — українські, загальногромадські в З'єдинених Державах. Фінансовою базою Українського Конґресового Комітету, джерелом, з якого він черпає засоби на свою політичну акцію в користь української справи — є Український Народний Фонд. Фінансовою базою всієї акції Злученого Українського Американського Допомогового Комітету були досі — крім принагідних сторонніх дотацій і спорадичних пожертв громадянства — суми, що їх він отримував з Українського Народного Фонду. Організатором Українського Народного Фонду, як фінансової бази для своєї політичної акції, організатором збирання Національного Датку і пожертв на Український Народний Фонд, є Український Конґресовий Комітет. Так, що в опінії українського загалу Український Народний Фонд тісно пов'язаний з політичною діяльністю Українського Конґресового Комітету. Конкретно: з призначенням Українського Народного Фонду головно на цю діяльність. На ділі — Український Народний Фонд давав також засоби на діяльність Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. Тобто — Український Конґресовий Комітет був посередником між громадянством і Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом. Однаково — приділяючи йому третину засобів Українського Народного Фонду, чи признаючи йому цілу суму „Коляди" й „Писанки".

Українське громадянство в З'єдинених Державах Америки гаразд свідоме і потреби існування й праці і великих та відповідальних завдань обидвох установ. Воно свідоме також і обов'язку фінансувати їх працю.

В останньому часі незвичайно розгорнулася політична діяльність Українського Конґресового Комітету. Відкрилися нові ділянки, які треба виповнити працею, виринули нові проблеми, які треба — знову ж таки відповідними акціями — формувати в користь української справи.

Перед великими завданнями, з широкими плянами здійснювати їх у користь наших земляків поза межами З'єдинених Держав Америки, а навіть також і тут, у цій країні (про це будемо говорити окремо) стоїть Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. В останньому часі його аґенди ду-

(Закінчення на стор. 4)

РІЗДВЯНА КАЗКА

Прийшло Різдво.

І вітали люди одне одного на землі:

— Христос народився!

— Славіте Його!

*

А на Небі Дитятко Боже скликало до себе Янголят і доручило їм полетіти у всі кінці землі й вдарувати всіх людей, що прихід Христа вітали.

Підходили по черзі Янголята до Дитятка Божого, і казало Дитятко Святе кожному, куди летіти. А в рученятка кожному Янголяткові мішечок з даруночками для людей на землі давало.

Було серед Янголят одне, що мало крильцята найсильніші та було найсміливіше.

І промовило Дитятко Боже до найсміливішого Янголятка:

— Розпростуй свої крильцята та лети в той бік, де сонце сходить. Побачиш там прегарну країну. Але заглянь в обличчя зорям, які віками на неї дивляться. Вони сумні, бо сяйво їх паде на нарід у неволі. Лети і врадуй нарід цей. Там Янголят на землю не пускають. Але мішечок ось тобі з сніжинками даю: розсип їх, як привіт від мене, з Неба.

І полетіло сміливе Янголятко та розсипало по цілій Українській Землі сніжинки білі. А сніжинки, Землі Рідної торкаючись, наче дзвіночки колядників дзвеніли та новину про Різдво Христове народові вістили.

Було ще серед Янголят — друге. Воно мало найбільше серденько та було найдобріше.

І промовило до найдобрішого Янголятка Дитятко Боже:

— Полетиш у той бік, куди сонце заходить та відшукаєш тих, що покинути мусіли Рідну Землю, перед дияволом тікаючи, та по світі скитаються. Ось тобі мішечок з даруночками: роздай їх! Але вважай, нікого не омини!

Полетіло Янголятко і роздавало даруночки всім, що на них чекали.

І порожнів мішечок Янголятка, а ще бачило воно стільки маленьких без теплого одягу взимі, без забавки, цукорка на Свято. Бачило стільки стареньких без опіки, самітних без поради, хворих без ліку. Витягнуло Янголятко з мішечка останню свитинку та хусточку теплу для бабуні... і з сумом заглянуло у порожній мішечок.

Летить Янголятко на Небо і думає: „Як вертатись до Дитятка Божого? Сказало ж Воно нікого не оминути, а є ще стільки людей, які потребують, чекають..."

Сіло собі Янголятко на хмаринку — задумалось. Змучені крильцята опустило... та й заснуло.

А в сні Янголятко побачило, що є за морем країна, де живуть брати та сестри тих, що самітні та слабі, далеко від Рідної Землі по чужому світі розкидані. Прокинулось Янголятко, зіскочило з хмарки, що на ній відпочивало, і полетіло.

Летіло довго Янголятко, аж стемніло.

Ось вийшов Місяць, Сонцеві на зміну, світити. Заглянув Янголятко, окликнув:

— Сідай, Янголятко, я тебе підвезу.

І заїхало Янголятко на Місяці до Нового Світу.

Зложило собі Янголятко з зіроньок драбинку та й спустилось на землю, обережно щоб не зломити крильцятка об височенні будівлі.

Блукало Янголятко вулицями міста-велетня; у віконця заглядало, людей при Святій Вечері шукало. І пішло Янголятко за співом Різдвяним, який доносився здаля. Все ясніше, все міцніше лунала пісня, якою вітали Янголятка ті, що до них послало його Дитятко Боже: „Бог Предвічний..." Назустріч Янголяткові виходили Колядники.

Побачивши справжнє Янголятко, з крильцятами та сяйвом над головкою, Колядники стали, зачаровані. Янголятко привітало їх від Дитятка Божого, та показавши свій пустий мішечок, оповіло їм про гірку долю їх братів та сестер за морем.

І йде Янголятко на Святий Вечір з Колядниками в Українські Родини. Дитятко Боже верне сторицею тим, які допоможуть Янголяткові обдарувати їх сестер і братів за морем.

*

Прийшло Різдво.

І вітають люди одне одного на Вільній Землі:

— Христос Народився!

— Славіте Його!

Ніна Б.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ДОПОМОГУ ЗАЛИШЕНЦЯМ!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. Box 1661, Philadelphia 5, PA.

У кожній хаті-гість: РОДИНА ЗАЛИШЕНЦІВ!

Василь Мудрий

У 10-ЛІТТЯ ЗУАДК

Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет засинували в Америці за почином Українського Конгресового Комітету Америки в 1944 р. Вже тоді українські відповідальні діячі Америки передбачували, що кінець страхітливої другої світової війни спричинить велику українську еміграцію з рідної землі, якій треба буде давати всесторонню допомогу, як моральну так і матеріяльну.

Пригадайте, скільки труду, енергії та американськоукраїнського добра зужила ця установа, щоби давати українським скитальцям опіку й допомогу. Пригадайте далі, скільки українських людей приїхало через цю, наділену правом переселювання, установу до ЗДА. Не забувайте, що через ЗУАДК прибули до вільнолюбної Америки на його гож ашуранси і спонзорство такі нероздільні громадські колективи, як Капеля Бандуристів, як Театр під проводом В. Блавацького, як театральна студія Й. Гірняка, хор „Ватра", Л. Туркевича і накінець — оперовий ансамбль Б. Пюрка. Такі групові переселення могла провести успішно тільки установа, яка була свідома того, що вона робить, себто здавала собі справу, що робить це в ім'я потреб української культури, в ім'я збереження духових цінностей для неї, цінностів, що їх репрезентували ці гурти. Не забувайте, що того роду переселювання не тільки не було легке, але що більше воно було навіть ризиковне. Бож відома річ, що в цілому процесі переселювання все на першому місці стояли ті, які могли виконувати найважчі фізичні роботи. З такими найлегше було давати собі раду, бо за ними був попит і вони легко діставали спонзорів.

А скільки висококваліфікованих і вже старших віком інтелектуалістів, інтелігентів і українських священиків переселила ця установа до Америки! Тому не треба підходити до оцінки праці установи так, як це дехто робить, що деякі уявні чи навіть дійсні недотягнення чи недогляди в праці ЗУАДК-ту генералізує і через те ширить упередження до установи. Через ЗУАДК прибули до ЗДА понад 34 тисячі українців. Окремі категорії скитальців ще далі через нього сюди приїзджають, а новий іміграційний закон накладає на ЗУАДК черговий важкий обов'язок спровадити впродовж трьох років по змозі якнайбільше українців до ЗДА.

Декому, як зачуваємо, не подобаються такі чи інші діячі ЗУАДК-ту, але, коли так, то чому насторожуватись до самої установи? Поодинокі діячі можуть помилятися і робити похибки, але ніколи в злій вірі. Вони ж люди як ми всі і не можуть бути непомильними. Але вони все згідні для добра справи і самої установи свої помилки виправити. А відома річ, що виправити похибку, спростувати помилку належить до додатніх сторінок совісного громадського діяча.

Цього року ЗУАДК переводить самостійно Коляду на потреби його гуманітарної, харитативно-допомогової та переселенчої праці. Цю акцію треба підтримати, взяти участь у Коляді та дати змогу ЗУАДК'ові далі виконувати його відповідальну працю для скитальців, для переселення і для опіки над українськими хворими і непрацездатними в ЗДА.

На основі деяких інформацій з кількох місцевостей можна б вносити, що цього року збірки на коляду побільшились, але не в тому напрямі, щоби якнайбільше закондувати на допомогово-харитативні цілі, але в тому, щоби Коляду розпарцелювати поміж поодинокі організації, які зовсім не займаються ні допомоговою ні переселенчою ні харитативною працею. Коли б так було у більшості місцевостей українського скупчення то це було б не добре. Це розбило б, а щонайменше послабило б збірку коляди на традиційні цілі. Це здеморалізувало б жертводавців, які привикли давати на харитативно-допомогові цілі, а не на різні потреби, що з традиційним призначенням Коляди не мають нічого спільного. До такого розслаблення збірки на Коляду допустити не можна. Нам треба шанувати традицію та бути їй вірними, бо традиція виховує, а в даному випадку причиниться до популяризації жертвенности серед населення. Тому Коляду треба провести під традиційними гаслами на потреби ЗУАДК-ту і таким чином дати цій установі в ювілейному році її праці гідне признання за все досі нею виконане.

● **Тисячі західніх берлінців** взяли участь в маніфестаційному похороні 16-літнього юнака, що його вбили комуністи, коли він вертався з своїми батьками вантажним автом з відвідин у приятелів в західній частині Берліну. Большевики обстріляли авто скорострільним вогнем, вбиваючи хлопця і важко поранивши його матір.

ВЕЛИКИЙ ТВІР СТАРОЇ ЕМІГРАЦІЇ

Весна 1945 року.

Розвалилась націонал-соціялістична Німеччина.

Вийшли з концентраційних таборів, вийшли з таборів остарбайтерів, нахлинули, хто звідки тікав, люди.

Вільно віддихнули після стількох років зневаги, знущання, використання ті, що опинились в західніх частинах Німеччини й Австрії та в Італії — там, куди ввійшли американські, англійські та французькі війська.

Ті, що були з країн поза совєтською сферою, радісно готувались до повороту додому.

Ті, що мали свої уряди, акредитовані в екзилі, звертали до них свої погляди та надії.

Але ми, українці, звільнившись з-під одного ярма, стояли під загрозою попасти під ще більше, за нами простягалась кривава совєтська рука, домагаючись примусової репатріяції.

Це був 1945 рік.

Совєти були визнані та шановані альянтами Заходу, — який був готовий тоді сповнити не одне їх бажання.

І скільки наших людей тоді пережили страхіття, тікаючи вдень і вніч, дверима та вікнами, перед загрозою цієї примусової репатріяції!

Тікали, вже самі не знаючи, де шукати порятунку.

А скільки наших людей трагічно загинули тоді, перед цією загрозою.

Але прийшов час, коли ставлення західніх альянтів до українців змінилося, коли українцям були дані права союзників, коли українці згодом дістали одні з перших право на еміграцію до Америки.

Всі цю зміну тоді відчули.

Але не всі знали, завдяки кому вона прийшла.

І це ж саме тоді ми відчули над собою братню опіку наших рідних за Морем: стара українська еміграція в Америці, яка стурбованим оком слідкувала за подіями в Европі та долею українських втікачів, створила для правної та матеріяльної опіки українськими втікачами Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

ЗУАДК перший дав правне положення українським утікачам перед Американським Урядом та урядами інших західніх держав.

Стара українська еміграція в Америці робила зі свого боку все, щоб улегшити долю українських утікачів.

Згодом ЗУАДК перевів еміграцію до Америки десятків тисяч українських втікачів, які завдяки цій організації почали в цій країні нове та щасливіше життя.

Ми живемо тут у Вільній Країні. В Країні найвільнішої також і критики. Критики, яка має право закинути щось кожній установі, включно з Американським Урядом, кожній особі, включно з Президентом Держави. То ж не диво, що так само буває критикований також і ЗУАДК та його окремі чинники. Головно — як це загально буває в житті — тими, які з нього скористали.

Але це не зменшує ваги та ролі цієї організації. Ролі, — яку ця Установа, створена старою українською еміграцією, сповнила у відношенні до нас і ще має сповнити у відношенні до наших сестер та братів за Морем.

Ми всі гаразд знаємо про тяжку долю тих, що не змогли приїхати досі до цієї Благословенної Країни.

То ж хай ті, що завдяки ЗУАДК-ові приїхали до цієї Країни, згадають при Святій Вечері цю установу, як великий твір старої української еміграції в Америці.

● **Польські партизани** висадили в повітря два поїзди недалеко польсько-німецького кордону і вбили 4 особи, — повідомляє часопис „Телеґраф" з Берліну. Це були вантажні поїзди, — один із харчами для совєтської зони в Німеччині, другий з будівельним матеріялом для совєтських фортифікацій. Газета називає точно залізничі стації, де це сталося і як це зроблено.

Повідомлення З.У.А.Д.Комітету

КОЛЯДА

Управа ЗУАДК — згідно з договором із УККА — почала збірку цьогорічної Коляди, яка повністю призначена на допомогово-харитативну і переселенчу діяльність. До всіх Відділів Українського Народного Союзу, Українського Робітничого Союзу, Української Народної Помочі, Українського Конгресового Комітету, Союзу Українок, Самопомочі, Об'єднання б. Вояків Українців, Братства к. Вояків Української Дивізії — організацій, які ведуть допомогову працю, переслано збіркові листи разом із закликом та проханням перевести збірку Коляди. Управа ЗУАДКомітету просить Правління всіх організацій допомогти ЗУАДКомітетові перевести цю збірку на допомогові цілі. Збіркові листи проситься переслати до Канцелярії ЗУАДК до кінця місяця січня 1954 року на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, INC.
P. O. Box 1661, Phila. 5, Pa.

Рівночасно Управа ЗУАД Комітету просить усі організації відновити своє членство у ЗУАДК. В листах переслано теж членські заяви, які проситься виповнити і переслати канцелярії ЗУАДКомітету.

Організації, які не отримали ще збіркових лист ЗУАДК, зволять подати свої адреси.

ЗБІРКА ОДЕЖІ І ХАРЧІВ

Управа ЗУАДКомітету подає до відома, що весь час ведеться збірка одежі і харчів на допомогу українським залишенцям. ЗУАДК користає при пересилці допомогових пакетів із військової пошти, яка тричі дешевша, ніж звичайна. Для пересилки пакетів канцелярія ЗУАДКомітету висилає організаціям і збірковим групам та й особам свої наліпки. Пакети повинні бути опаковані не більші, як 50 фунтів ваги. Їх пересилається до Відділів ЗУАДК в Німеччині або теж Австрії для розподілу.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ

Про актуальну справу переселення, згідно з новим іміграційним законом для втікачів, подається до загального відома, що формуляри ашурансу для цих переселенчих справ уже видані. Канцелярія ЗУАД Комітету перешле ці формуляри усім тим спонзорам, які зголосились у ЗУАДК. Пригадується, що ашуранс може підписати лише американський громадянин, який запевняє працю і помешкання для нового іміґранта, як теж підписує зобов'язання, що цей новий іміґрант не стане тягарем для суспільства. Може бути теж кількох спонзорів для одного ашурансу (один підписує запевнення праці, другий помешкання, а ще інший зобов'язання про те, що новоприбулий не буде тягарем суспільства).

Управа ЗУАДКомітету пригадує, що найкращим даруиком для українських втікачів — це допомога станути їм на власні ноги. То ж і виставлення ашурансу для українського втікача — це найкраща і найтриваліша допомога, згідна з напрямними Суспільної Служби.

З нагоди святкових днів Управа ЗУАДКомітету пересилає щиросердечні привітання і побажання Веселих Свят і Щасливого Нового Року для всіх членів, приятелів і співпрацівників ЗУАДКомітету, як теж і для всіх наших громадян.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ ФОНД

(Закінчення зі стор. 3)

же поширилися, свою діяльністю він охопив нові терени, створив нові пункти стику з прибуваючими **з е м л я к а м и**, поширює свою працю й на нові, досі неторкані ділянки. А саме розбудову української суспільної служби у З'єдинених Державах і поза їх межами. Усе те з глибокої застанови і всебічних міркувань над тим, нами враховуваним, що його може принести завтрішній день.

Українське громадянство у З'єдинених Державах Америки добре розуміє і теперішню міжнародну ситуацію і — в пов'язанні з нею — ситуацію української справи. Та, зокрема, ситуацію наших людей, що є на передпіллі між двома світами. Воно розуміє, що в таких умовинах вимагане поготівля. А поготівля в нашому розумінні — це необхідність невпинно діяти, невпинно робити, щоб впору ще зробити все те, що можна й треба зробити. Тому українське громадянство вимагає політичної акції від Українського Конґресового Комітету й переселенчої — у першу чергу — від Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. Але українське громадянство знає, що для цього потрібні фінансові засоби. Окремі на одну, окремі на другу акцію. Бо окремі акції вимагають й окремого бюджетування. Воно може буди сперте тільки на фінансових засобах із збірок, що їх організується самостійно виключно на цілі певної акції. А харитативно-допомогові цілі, загальні збірки на них — визнані й загальноприйняті та відомі у всіх країнах. Навіть у такій багатющій, як З'єдинені Держави Америки. Податок державі, стейтові чи містові — одне. Датoк на добродійні цілі — друге. Колізії в міркуванні немає. В нікого й ніколи. Так поставиться до справи й українське громадянство в З'єдинених Державах. Уважаючи вплату Національного Датку до Українського Народного Фонду податком українській спільноті, зорганізованій в Українському Конґресовому Комітеті, український громадянин у З'єдинених Державах щирим серцем і щедрою **р у к о ю** вноситиме Братній Датoк до Українського Допомогового Фонду на харитативну й переселенчу акцію, організовану й ведену в Злученому Українському Американському Допомоговому Комітеті.

І підтримає **о р г а н і з о в а н і** ним збірки.

Український **Н а р о д н и й** Фонд буде базою для праці Українського **К о н ґ р е с о в о г о** Комітету.

Фінансовою базою діяльности Злученого Українського Американського Допомогового Комітету стане **Український Допомоговий Фонд!**

СПІЛЬНИЙ КОМУНІКАТ УКК І ЗУАДК

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет співпрацював з Українським Конґресовим Комітетом Америки від 1950 р. в збірковій акції для Українського Народного Фонду, за той час не переводив власних збірок на харитативно-допомогові та переселенчі потреби, а користав із засобів УНФонду, приділюваних на ту ціль.

Під кінець 1953 р. ЗУАДК виявив готовість переводити самостійно збірки на харитативно-допомогові цілі, що Український Конґресовий Комітет прийняв 3 грудня 1953 р. до відома.

Український Конґресовий Комітет, у зв'язку з повищим, закликає американських українців підтримати солідарно своїми пожертвами збіркову акцію ЗУАДК-у на харитативно-допомогові і переселенчі потреби та надіється, що ЗУАДК зі свого боку буде далі, як досі, підтримувати Український Народний Фонд.

Український Конґресовий Комітет Америки.
Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

СТИПЕНДІЇ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

Український Інститут Америки визначив на 1954 рік п'ять стипендій на загальну суму $3,250.

Стипендії призначені:

1. Для студіюючих державно-політичні науки — дві стипендії по $500.
2. Для студіюючого торговельні науки — одна стипендія $750.
3. Для студіюючого технічні науки — одна стипендія $750.
4. Для студіюючого образотворче мистецтво — одна стипендія $750.

За ці стипендії можуть старатися незаможні студенти — українці з університетів, каледжів, технічних і мистецьких шкіл, — усі з вищих років студій.

Подання мають бути вислані на адресу Українського Інституту Америки найдалі за місяць після дати, виставленої на оголошенні про стипендії.

Дату висилання подання вирішує поштова печатка.

До подання долучити:

1. Свідоцтво студій;
2. Короткий життєпис;
3. Свою фотографію.

Кожний петент має постаратися за референцію від товариства чи установи, де він є членом. Цю референцію посилає товариство чи установа осібно, на адресу Стипендійної Комісії.

Признання стипендії вирішить Стипендійна **К о м і с і я** впродовж двох місяців після дати, виставленої на оголошенні про стипендії.

Адреса Стипендійної Комісії:

Ukrainian Institute of America
128 Parkwood Road.
West Islip, N. Y.

ЯК УКРАЇНСЬКА СИРОТА СТАЛА АМЕРИКАНКОЮ...

Вона зветься сьогодні Карен Ордвей, є дочкою ляйтенанта американського летунства, мешкає у Филаделфії, має 5 років, говорить плавно по-англійськи і напевне ніякою іншою мовою і в минулому тижні дістала формально американське громадянство.

Чому у филаделфійському судовому будинку треба було надавати їй громадянство і творити таким чином ще одну натуралізовану громадянку? Бо маленька Ордвей — це прибрана дитина теперішніх її батьків. На превеликий жаль, великий филаделфійський щоденник „Филаделфія Інквайрер" у своєму недільному ілюстрованому додатку з 3 січня ц. р. не подає прізвища її дійсних батьків, ані теж історії трагедії тих людей, що вийшли з України, дали життя малій істоті на еміґрації в Австрії і самі — при невідомих нам обставинах — згинули, залишивши свою дитину круглою сиротою. Читаємо там тільки коротко: „...Карен народилась в таборі ДП у Німеччині, від українських батьків. Коротко після її народин, приміщено її в сиротинці, у Зальцбурґу, Німеччина (Зальцбурґ — це Австрія — Ред.). Малий згорток із істотою з темними очима і з безнадійністю, без місця, куди вона пішла б..." І не знаємо навіть, чи Карен — це її дійсне ім'я, бо може американські батьки, що взяли її за свою дитину, скоротили українську Катерину чи змінили українську Калину.

Але дісталась вона до Америки і знайшла нових батьків, що виховують її, як рідну, мабуть теж тільки тому, що вона — з українського роду. Бо дружина ляйтенанта Юджіна Е. Ордвея зветься Клементина з дому — Козак! Здається, що не може бути сумніву, що Клементина Козак — це теж українка з роду. Недвозначно натякає на це американська репортерка, Сидней Гентман: вона, читаємо у названій багато ілюстраційній статті, „сама у другому поколінні американка, знала про Ді-Пі". Чи знала би про них багато, якби не звалася Козак і якби її батьки не походили теж із України?! Отож, здається, що те українське походження пані Козак-Ордвей казало намовити її чоловіка, що теж виховався сиротою і мав велике зрозуміння для нещасної долі нелітніх жертв війни, адоптувати воєнну сироту з Европи, і то якраз — українську. Вони звернулись до „Харітасу" в Провіденс, Ровд Айленд, і ця добродійна організація спровадила в 1949 році однорічну тоді темнооку дівчинку із сиротинця в Зальцбурґу. Батьки були спершу неприємно заскочені, бо дістали дівчинку через непорозуміння: хотіли хлопчика. Але вже не відмовились від неї. Спершу вона не знала, як багато інших дітей, які прибули сюди після другої світової війни, що таке цукерок, думаючи, що це забавка. Але швидко привикла до своїх нових батьків, — бо справжніх зовсім не знала, — привикла до нового життя і свого чудом одержаного добробуту. Вона зовсім не затуркана, а навпаки, — цікава і підприємлива. Батьки мають з нею клопіт, бо любить бігати по всіх сусідах у північній резидентській секції Филаделфії.

Вона ще не вміє підписатись, і суддя, який переводив натуралізаційний акт, надаючи їй громадянство, звільнив її від присяги і навіть від відповіді „так" на запити, що на них треба в таких випадках відповісти. Проте мала Карен Ордвей розуміла, що таке дістьcя. І коли суддя по закінченні натуралізаційного акту спитав її: „Хтож ти тепер?", то вона без надуми відповіла: „Американська громадянка!" Тільки, бачучи інколи в телевізійному апараті образи з румовищами корейських міст, плаче, що не хоче вертатися туди, звідки в її підсвідомості залишились подібні образи руїни. Маленька, кругловида і темноока українка невідомого імени й прізвища.

В. Калина

ЗАМКНЕННЯ ЛЬВОВА

В другій половині лютого 1919. р. стрілецькі сотні І куреня зблизилися з боєм до залізничого шляху Львів - Перемишль за селом Долинянами. Станули твердо на тій випадовій позиції, а згодом взяли село Вовчухи, проривуючи до спілки з Гуцульським куренем польський фронт. 8. березня передали Вовчухи Гуцулам, щоб по наказу полку поширити прорив та взяти Братковичі. Здобувши 9. III. Братковичі, вечором того ж дня одержали наказ: до ранку 10. III. взяти село Бурґталь та зв'язатися з Янівською групою УГА. Це був наказ, щоб вповні замкнути перстень довкола обложеного Львова.

Курінний Іванович рішився не брати Бурґталю фронтально — з півдня, але вийти на крило й ударити з заходу. На карті докладно обговорив з сотенними плян удару й сотні рушили в обхід. Стемніло. Накрапав неприємний дощ. Мов тіні пішли сотня за сотнею в непривітну пітьму. Жодного звуку...

Врешті притишений наказ „баґнет на кріс!" і сотні розвиваються в розстрільні. Хвилі рушили. Зліва йшла друга, всередині перша, а на правому крилі третя сотня. Я пішов з третьою. Кожний стрілець ніс в правій руці кріса, а лівою придержував піхву від баґнету, щоби при ході не видавала звуку, вдаряючи до прив'язаної лопатки. Одночасно піддержував пальцями набійниці й ручну ґранату, що висіла за поясом. Бистріше пішла вперед лінія бойових стеж, вдивляючись в пітьму. Болото чвякало під ногами і вітер сіяв дощем. Стежі наблизилися до ворожих застав. Гукнули стріли й високо вилетіли вгору польські ракети. „Долів!". Наші розстрільні лягли. В яркому світлі ракет ми побачили нерівні, порозривані лінії. Сотенний третьої, Кривоус, аж за голову схопився. Спитав, чи не добре було б спинитися дещо й упорядкувати розстрільні, але я видав наказ „вперед!", бо вважав, що не сміємо вже ні на мент затриматися. Ми рушили скорим кроком. За кілька мінут коротка стрілянина впереді, крики — й польська застава зметена. Їх скоростріл в наших руках. З вітром і дощем пішов по лініях відгомін наказу „вперед!". Згущена лава штурмовиків вдарила на крило польських позицій, що боронили Бурґталю. Пітьмою сколихнуло наше „урраа!"... Заалярмований запас противника не вспів зайняти позиції проти нас. На лінії застав. Формував другу лінію. Гаркнули гармати польського панцерного поїзду, що стояв недалеко перед нашим фронтом. В селі загорілися два будинки, а при їх зареві, серед гуку гармат, свисту куль, серед зливного дощу наступали далі сотні стрілецького „куреня смерти". Ми ламали їх лінію за лінією. Раз-у-раз блискали баґнети в сяйві будинків, що горіли, раз-у-раз лунало нове „урраа!" Поляки розпучливо намагалися здержати нашу атаку, кидаючи проти нас свіжі сили та змінюючи фронт, але їм не йшло. Ужили вони тоді розривних куль (дум-дум). Хорунжий від скорострілів впав поцілений в обидві ноги в менті як, прибігши на нову позицію, уставляв свого скоростріла. Чотовий Починок дістав наказ перейти з чотою на праве крило, проти нового становища поляків, звідкіль сипали скоростріли „дум-дум". В запалі бою не чув моєї остороги „долів!". Перед нами блиснули вогники з цівок ворожих скорострілів. Розривна куля вдарила в його далековид, що висів у футералі на лівому боці. На щастя розірвала далековид та легко поранила хорунжого в бік. Прискакують санітарні стежі. Пробігаємо далі горбоватим полем. Коло межі в болоті застогнав ранений в ногу стрілець, що намагався переповзти назад поза межу, щоб заховатися від цільного вогню. Ось вістун другої сотні, ранений розривною кулею в руку, пітається за першим поготівлям. Дощ спливав по його заболоченому лиці, по плащі, що виглядає, як одна маса болота. Онде лежить горілиць десятник третьої сотні. В лівій руці кріс, в правій свіжий магазинок набоїв. На чолі маленький пункт від кулі. Не встиг вже набити кріса.

Ранених забирають санітарі за горб, а ми перебігаємо швидко вперед. Ще одно грімке „урраа!" і Бурґталь наш. Стрілянина починає слабнути. Спротив зламаний. Польська артилерія кинє відворот. На село б'є картачами. Сіріє. Дощ пересипледься дощ ґранат, шрапнелів, а панцерник на сліпо стає падати. За Бурґталем починаємо вкопуватися. Та поляки не дають ще за виграну. Під охороною артилерії пробують протинаступу. Майже в останній хвилині приходять нам свіжі набої. Немає вже часу розносити їх по лінії. Розстрільна, що принесла „білі скрині", розкидає набої вліво й право, бо вже з противної сторони виринають схилені сильветки ворожої лінії. Команда „Сильний вогонь!"... і починається. Вже блискають польські багнети вперед. Але їхнє „ура!" обривається в цільному вогні наших сотень. Поляки відступають в темінь і ще раз пробують щастя. Вислід той самий. Та з нашого боку виходить наказ „вперед! урраа!". З бравурою зриваються наші перша і третя сотні і пруть багнетами за втікачами. Полонених відпроваджують до запасу. В першому сяйві ранку переможні сотні вибирають дострільні місця й вкопуються. Між тим 2-га сотня зголошує, що зв'язалася з групою Янів в селі Галичанові.

До полку пересилаємо звідомлення: Бурґталь взятий, зв'язок з Янівською групою наладнаний в Галичанові.

Російський колоніялізм й американські дослідні установи

(Закінчення зі стор. 2)

водом европейських народів дійшли до такого ступня розвитку, що ставали домініями (бурська Південна Африка, Індія, Пакістан, Цейльон, внедовзі Золоте Побережжя в Африці), а то й цілком самостійними державами (Єгипет, Бурма, Філіппіни, Індонезія). На наших очах, ліквідуються колишні великі европейські колоніяльні потуги.

У відміну до европейських колонізаторів, російські колонізатори не були, головно, зацікавлені в економічній експлуатації. За часів царату, не могло бути мови про інтенсивну економічну експлуатацію, бо сама Росія була, під економічним оглядом, відсталою країною. Економічна експлуатація заступалась просто грабунком, але грабунок не був найголовнішою метою завойовників. Головною метою було поширення російської імперії через підкорення щораз нових країн і поневолення щораз нових народів. На думку російських колонізаторів, для кращого підкорення якоїсь країни, треба було послабити, а то її знищити народи, що її заселювали. Нищили такий народ масовими екстермінаційними методами, піддаючи залишки завзятій русифікації. Таким чином, російський колоніялізм стосував методи, яких ніколи не стосували европейські колоніялізми, а саме: ґеноцид, неперебірчивий терор у відношенні до тубільців, масові депортації, нищення церкви, мови, культури підкорених народів, русифікація тубільців і т. д. Европейський колоніялізм знає криваве здавлювання повстань колоніяльних народів, але не знає ґеноциду, як методу, продуманого на далеку мету, знає дискримінаційні закони у відношенні до тубільців, але не знає постійного терору у відношенні до „інородців". і вже цілком не знає методів нищення питоменних окремішностей колоніяльного народу, його душі, традицій, культури, мови. Европейські колонізатори не мішаються в те, який альфабет уживають колоніяльні народи; російські колонізатори заступають, в Туркестані, арабський альфабет латинкою, латинку кирилицею і це впродовж кільканадцяти років. Бельгійці не роблять з населення Конґо валонів, чи флямандців, англійці не думали англізувати гіндусів, чи бурманців, французи не зацікавлені в робленні французів з мароканських берберів, але російські колонізатори всіма засобами стараються з мордвинів, черемісів, зирянів, тунгузів і якутів поробити „русских людей". І ці замашки не кінчаються на дрібних фінських, чи сибірських народах, але вони з повною свідомістю виконуються в країнах, що традиціями і культурою на багато старші від „старших" російських братів: у Вірменії, Грузії, Туркестані, Україні, сьогодні теж в Естонії, Латвії, Литві і т. д. В Україні ці колонізатори не вагались заперечувати існування українського народу, відмовляли йому права вчитись на рідній мові, забороняли друкувати тексти українських пісень під нотами, мішались в справи складання словників української мови, чи теж в усталення правописних норм. А де ж хто чував про подібні практики европейських колонізаторів в їхніх колоніях?

Такі практики російського колоніялізму, очевидно, не витримують жадного порівняння з европейськими колоніялізмами і зайвий труд п. Пайпса, щоб їх вибілювати. Досягнення російського колоніялізму, оці „справжні" досягнення, про які говорить п. Пайпс, без сумніву стануть скоро відомі в широкому світі. Про них оповідає книга Сера Олафа Каро і даремне її обезцінювати посилкою на „шкідливий" вплив проф. Тобана, до речі відомого вченого. Даремне страшити добросердечних американців різними тубільними і нетубільними націоналізмами. Прочитавши книгу Сера Олафа Каро, вислухавши ще одну промову представника ЗДА п. Лоджа в Генеральній Асамблеї ОН про „досягнення" російського імперіялізму в Кореї, американці скорше, чи пізніше зрозуміють, де є той „націоналізм", якому всім треба протиділати, який треба знищити, якщо світ має жити в мирі і спокою. І вони зрозуміють, що цей „націоналізм" покривається з російським імперіялізмом — ворогом усього людства, а не тільки „тубільних" націоналізмів. І коли це станеться, тоді голосами сьогоднішніх оборонців російського імперіялізму займатимуться тільки спеціялісти, що студіюватимуть цю дивну аберацію думки в свободолюбній Америці і її причини та наслідки.

ВСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА — ЗУАДК-ВІ ДЛЯ ЗАЛИШЕНЦІВ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Василія Вел., відд. 364, відбудуться в неділю, 10. січня, о год. 2. попол., в У. Н. Домі (іст) під ч. 3161 E. 93 і Kinsman Rd. Для вигоди наших членів будемо збирати вкладки тих, що мешкають на вест, під церквою при W. 7 St. кожної другої неділі в місяці по вел. Сл. Божій. — Г. Кукіз, предс.; Й. Стойка, рек. секр.; С. Крефт, кас.; Я. Кравчук, фін. секр.

ГЕРИ, ІНД. — Відд. 100 повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 10. січня, о 2 год. попол., в International Institute, 15th & Madison Sts. Буде звіт уряду і контр. комісії. Довгуючих членів напоминається, щоби були ласкаві вирівняти свої залеглі вкладки. — Заряд відд. 100.

ВЕСТБУРИ, Н. Й. — Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, від. 267, відбудуться в суботу, 9. січня, о год. 8. веч., в домі Ів. Аґреста. Буде звіт урядників і контрольорів та вибір урядників на рік 1954. Уряд просить і взиває усіх членів явитися, маємо дуже важні справи до полагодження. Неприявні члени мусять залатити кару після статуту. — Т. Аґрест, предс.; К. Дідух, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Українське запомогове Б-во св. Володимира, відд. 130, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. січня, о год. 8. ввечорі, в залі Укр Кат. Ветеранів, 33 Іст 7. вул. Проситься всіх членів прийти на означений час. На 1954 рік вибрані такі урядники: О. Марків, предс.; В. Дроботій, заст.; Г. Лучанко, фін. секр.; П. Горішний, заст.; М. Кравчук, кас.; П. Слободян, заст.; І. Малець, рек. секр.; Н. Дебельський, заст.; М. Коваль і Вересюк, контр. ком.; П. Боднар і Н. Табака, тростіси; П. Малець, Н. Козуляк, Н. Дзюма і Д. Стешин, опікуни хворих; Д. Шпак і П. Галатин, прапороносці. — І. Малець, рек. секр.

ТОЛІДО, О. — Бр. св. о. Николая, від. 167 повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 10. січня, в 2. год. попол., в залі де все. Просимо всіх прибути на час, буде звіт урядників за минулий рік і багато інших справ. На 1954 рік вибрано такий уряд: Д. Медецький, предс.; В. Мельник, заст.; І. Кульматицький, фін. секр.-кас.; М. Закорченний, заст.; В. Гавриляк, рек. секр.; І. Вельґан, заст.; Т. Василинюк і С. Вельґан, контр. книжок; І. Бойко і Ф. Зоковіч, контр. хворих; С. Гавриляк і А. Унисько, дверники.

ГЛЕСТОНБЮРІ, КОНН. — Бр. св. І. Хрестителя, відд. 138, повідомляє членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 10. січня, о год. 2. попол., в церковній залі при Grove St. Буде звіт урядників за минулий рік і вибір уряду на 1954 р. Тому просимо всіх членів явитися на означений час, а довгуючих вирівняти свої залеглі вкладки. — М. Когут, предс.; Д. Качмарик, кас.; С. Кунікевич, секр.

БАЛТІМОР, МД. — Бр. Пресв. Тройці, відд. 320, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 10. січня, о год. 2. попол., в залі У. Г. Клюбу, 3101 O'Donnell St. На зборах буде звіт урядників, як також вибір уряду на рік 1954. Присутність всіх членів обов'язкова. — Д. Пісецький, предс.; І. Малко, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Бр. св. Димитрія, відд. 288, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 10. січня, в год. 1. попол., на укр. залі. Проситься членів прийти на означений час. Буде звіт контр. комісії за 1953 рік та вибір уряду на 1954 рік. — М. Брус, предс.; В. Гойзан, кас.; Д. Мушастий, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Річні збори Т-ва Зоря, відд. 69, відбудуться в суботу, 9. січня, о 8. год. ввечорі, в церковній залі св. Юрія заля ч. 5. під ч. 33 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти обов'язково на збори. Буде касовий звіт за 1953 рік та вибір уряду на 1954 р. — І. Єдинак, предс.; І. Мартинець, кас.; М. Ликтей, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Річні збори Бр. св. Стефана, відд. 221, відбудуться в неділю, 10. січня, о год. 12:30 попол., в Домі Відд. УНС, 843 N. Western Ave. Буде звіт уряду, контр. комісії та нові справи. Приявність всіх членів обов'язкова. — Ф. Васильовський, пр.; Д. Максимюк, кас.; Т. Шпікула, фін. секр.; С. Коцелко, рек. секр.

(Продовження на стор. 6-тій)

ЧИТАЙТЕ НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК „СВОБОДУ"

Любіть Україну не словом, а ділом! Найкращий доказ любови Батьківщини — жертвувати гріш на добру справу: Український Народний Фонд УКК і на Коляду через ЗУАДК!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в середу 13 січня, о год. 7.30 вечором, в У. Н. Домі, при Фліт вул. Проситься членів прийти в означений час, бо буде звіт урядників із цілорічної праці, вибір нових урядників на 1954 рік, як теж вибір делеґатів на XXIII Конвенцію УНС, та плачення вкладок за місяць січень. Довгуючим членам звертається увагу, щоб на тих зборах вирівнали свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — П. Костик, предс.; І. Патуляк, кас.; В. Кушнір, секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — **Річні збори** Т-ва ім. Т. Шевченка відд. 349 відбудуться в неділю, 10. січня, о год. 2 попол., в домі Лісного. Уряд здасть звіт з цілого року і буде вибір нового уряду на 1954 рік. Всі члени обов'язково мають явитися на зборах, неприявні будуть карані після ухвали. — І. Шеґера, предс.; Д. Фидина, кас.; М. Лісний, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во Укр. Нар. Союз відділ 292 повідомляє членів, що на річних зборах, які відбулися 20. грудня 1953 р., по полагодженні формальних справ вибрано уряд на рік 1954 в такім складі: В. Дідик, предс.; М. Дужий, заст.; О. Дубрівський рекор, секр.; П. Кізел, фін. секр.; М. Ґузиляк, кас.; контроля: В. Лишак, В. Ковалишин і Волод. Кукурґа; доглядачі хворих: В. Терлецький і С. Дудун, представники до Нар. Дому: Т. Михальчук, П. Федик і С. Зальопаний. Збори відбуваються кожного місяця в другу неділю по першім в Народнім Домі при 4655 Martin & Michigan Ave. Перші збори відбудуться в неділю, 10. січня, о год. 1:30 попол на які обов'язково повинні прибути всі члени, буде вибір делеґатів на Конвенцію. Пригадую що прийшов 60-літній альманах який можете дістати у секретаря. —

ОЗОН ПАРК, Н. Й. — Т-во Вільна Україна, відд. 200, повідомляє всіх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 9. січня, в год. 7:30 ввечір, в залі Горож. Клюбу під ч. 9120 — 95 Еве. Проситься всіх членів явитись, буде звіт за рік 1953 та вибір уряду на рік 1954 і багато інших справ до вирішення. — В. Балук, предс.; Е. Паращук кас.; В. Ворґуль, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Мир", відд. 324, повідомляє членів, що загальні **річні збори** Т-ва відбудуться 9. січня о год 8. ввечорі. З огляду на вибір нової управи і головного звіту за минулий рік управа просить всіх членів явитися громадно, як рівнож вирівняти всі залеглі чл. вкладки. — А. Горохівський, предс.; Н. Бурак, кас.; І. Струк, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ — Місячні збори Бр. св. Ап. Петра і Павла відд. 220 відбудуться в суботу, 9. січня, о год. 7:30 веч. під ч. 4952 S. Paulina St. Всі члени обов'язково мають явитись, будуть важні справи до вирішення. Повідомляється всіх членів, що на річних зборах вибрано такий новий уряд на 1954 рік: С. Брудний, предс.; Т. Гринчук, заст.; Д. Ґіжовик, кас.; П. Маланчук, рек. секр.; Г. Гарасим, фін. секр. П. Жовнірчок, В. Кізяк, М. Хорік, контр. Збори будуть відбуватися так як передтим в другу суботу по першім в тій самій залі.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. Дм. Вітовського відд. 375 повідомляє, що **річні загальні збори** відбудуться в неділю, 10-го січня, о год. 1. попол., в Клюб. Горожан при 847 Н. Френклін вул. Всіх членів проситься прибути на ці загальні збори, будуть рішатися важні справи нашого Т-ва. Крім звичайного порядку нарад будуть ще дві справи: вибір делеґатів на Конвенцію в 1954 році та ліквідація відділової каси для хворих, тому що не багато членів вплачує до неї. — В. Василюк, предс.; М. Крвопуск, скарб.; В. Т. Грималяк, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. — Т-во Українська Січ відд. 59 повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 9. січня, в У. Н. Домі під ч. 517 Галет вул., точно о год. 7. вечора. Взивається все членство прийти на річні збори. Уряд та контр. комісія здасть звіт за другий піврік. Буде вибір нового уряду на 1954 рік. Товариство дає гостину для всіх членів зовсім даром. — Д. Лостоловський, предс.; В. Бабій, кас.; М. Галькевич, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Т-во ім. М. Шашкевича відд. 94 повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10-го січня, о год. 1:30 попол., в залі У. Д. К. при вул. 2376 Грейтінґ. Проситься всіх членів прибути на збори Управа 94 відділу на рік 1954: Є. Зубальський, предс.; М. Прихітко, фін. секр. П. Морозовський кас.; В. Крушельницький, гол. контр. комісії; М. Мандра, рек. секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Т-во Українська Січ відд. 182 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. січня, о год. 2. попол., в парафіяльній залі, 45-47 Говп Еве., Пасайк, Н. Дж. Проситься членів прийти та збори та вирівняти свої належитості бо впротивному разі можуть бути суспендовані. — Уряд.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во ім. М. Грушевського відд. 219 повідомляє своїх членів, що наступні збори відбудуться в суботу, 9. січня, в церковній залі під ч. 675 South 17th St., о год. 7:30 ввечорі. Члени повинні явитися на зборах, бо є важні справи до полагодження. — Уряд.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Любов", відд. 45, повідомляє своїх членів, що **Річні збори** відбудуться в неділю, 10. січня, о год. 2. попол. На цих зборах буде звіт урядників та контр. комісії за минулий рік, потрібні ухвали для Тов. і вибір урядників на 1954 рік. Тому, що є багато важних справ проситься всіх членів до участи. Заповіджені вже раз річні збори не відбулися з огляду на наш 50-літній ювілей. — Т. Малик, А. Гарасим, М. Сеник.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Т-во „Єдність" відд. 163 подає до відома, що **річні збори** відбудуться в неділю, 10. січня, о год. 1 попол., в Домі Горожан, 847 N Franklin St. Проситься членів прибути на означений час. На зборах буде річний звіт уряду і контрольної комісії за 1953 р. та вибір нового уряду на рік 1954. Присутність членів обов'язкова, тому що є ще важні справи до полагодження. — М. Курко, предс.; С. Филик, рек. секр.; І. Потучко, фін. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Бр. св. Володимира відд. 286 повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 10. січня, о год. 7:30 веч., в У. Н. Домі 183 Fleet St. На цих зборах будуть звіти за рік 1953 як рівнож буде вибір нового уряду на 1954 рік. Тому проситься всіх членів прийти обовязково вислухати звітів і інші відділові справи. Також буде вибір делеґата на Конвенцію УНСоюзу. — В. Челак, предс.; С. Шимон, секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. — Т-во ім. Д. Вітовського, відд. 268, повідомляє, що **річні збори** відбудуться в суботу, 9. січня, в домі Укр. Горожан, 2171 Wakeling St. Буде звіт урядників і вибір уряду на біжучий рік. На зборах буде головна радна У.Н.С. Олена Штогрин, яка поінформує про важність членства У. Н. Союзу. По зборах мале прийняття для членів, тож кожний повинен явитись на зборах. Початок зборів о 7. год. Контр. комісію проситься прибути у п'ятницю веч. для переглянення книжок. — М. Шанайда, предс.; Т. Бернадський, кас.; Т. Радинський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сес. Рож. Пресв. Богородиці відд. 36 повідомляє своїх сестер, місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. січня, о год. 5. попол. в церковній залі під ч. 305 Гудсон Еве. Обов'язком кожної бути присутніми на зборах Подаємо новий уряд: Є. Ґерула, предс.; Н. Восціховська, заст.; С. Гунька, секр.; М. Гойсак, заст.; М. Шварц, кас.; А. Хмиляк, заст.; контр. комісія: М. Онуфрик, Н. Грицак, М. Ходак; до прапорів: А. Стрілець, О. Крайовська; надзирателі хворих в місті: А. Воляк і Т. Базій, на Вест К. Лялька, господиня залі Т. Гарбуз.

ДІТРОЙТ, МІШ. — 146 відд. ім. І. Франка повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 10. січня, о 1. год. попол., під ч. 2965 Carpenter Street. З нагоди 60-ліття УНСоюзу приведіть зі собою нових членів. Збори відбуватимуться в другу неділю по першім як минулого року. На цих зборах буде звіт за минулий рік і інші важні справи на будуче. На цей рік вибрано такий уряд: предс. І. Підперигора, заст. М. Головчак, рек. секр. Д. Форлей, касир П. Андрушків. Контроля: С. Готра, А. Когут, Д. Липцян. Догл. хворих: І. Дибас, Н. Рой. Прапорщики: Я. Марещак і М. Маланюк. — За уряд С. Хомяк.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, відд. 339, відбудуться в суботу, 9-го січня, о год. 7. ввечір, в домі Громади на Лавренс вул. Проситься всіх членів бути присутними на зборах. На річних зборах вибрано на 1954 р.: О. Будай, предс.; В. Мущинка, заст.; І. Сорока, кас.; Т. Тренич, заст.; А. Хромяк, секр.; С. Лупацій, заст.; до контр. комісії: Т. Мущинка, І. Жмутик, І. Сорока. Адреса секр.: Andrew Chromyak, 921 S. Cecil St., Phila 43, Pa. GR 2-7406.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. І. Хрестителя відд. 230 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. січня, в своїй залі 914 Френклін Еве., о год. 2:30 попол. Проситься всіх членів прийти і вислухати звітів уряду і контр. комісії. На річних зборах вибрано такий уряд: М. Мушинський, предс.; П. Стахура, заст.; Д. Войтович, кас; Є. Волошин, заст.; І. Павловський, секр.; І. Ліщак, заст.; секретар клюбу і галі П. Ліщак, завідатель клюбу і галі В. Бріяць; контрольна комісія: І. Дубас, М. Михович і І. Ваґан, мол.

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й. — **Річні збори** Бр. св. о. Николая, відд. 13, відбудуться в неділю, 10-го січня, о год. 2. попол. в залі Українського Клюбу, 402 — 25th St. Будуть звіти за рік 1953 та вибір уряду на 1954. Проситься всіх членів прийти. Також просимо привести нових членів як до Союзу так і до Бр. По зборах відбудеться гостина всіх членів. — М. Демчар, предс.; І. Карабін, кас.; І. Урбан, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори „Дністра", відд. 361, відбудуться в суботу, 9. січня, о год. 8. ввечорі, у власній домівці при Ave. A ч. 119, I пов. У програмі протокол з попередніх зборів, звіти (фінансовий, опікунів хворих, домівки, підприємств), кореспонденція, біжучі справи, плян праці на біжучий діловий рік, внески й запити. Перед зборами можна вплачувати членські внески й позичати книжки. —. Малетич, пр.; П. Кучма, фін. секр.; В. Вишиваний, кас.; В. Барагура, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Б-во Св. Духа, відд. 237, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться 10. січня о год. 2. попол. в У. Н. Домі. Взивається членів прийти є важні справи до полагодження. Буде звіт з діловодства урядників, контролі та вибір уряду на 1954 рік. — Заряд Бр.

БОСТОН, МАСС. — **Річні збори** відд. 374 відбудуться 10. січня в Elizabeth Peabody House, 357 Charles St., о 2-ій год. попол. Проситься членів про численну участь. — П. Улашкевич, предс.; М. Білак, кас.; М. Кисіль, фін. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Т-во ім. Т. Шевченка, відд. 156, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10-го січня, точно о год. 2. попол., в Гром. Домі. Просимо всіх бути присутніми. — Н. Іщук, предс.; В. Трач, кас.; В. Новак, секр.

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ И ОКОЛИЦЯ!

Об'єднання Українців Революційно-Демократичних Переконань, ОУРДП в США (Філія Филаделфія)

— влаштовує —

В СУБОТУ, 9. СІЧНЯ 1954 Р.

о год. 7-ій вечора

В ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ (847 північ Франклін вулиця)

Доповідь **В. І. ГРИШКА** на тему:

УКРАЇНА СЬОГОДНІ І МИ

По доповіді відбудеться дискусія.

Все Українське Громадянство Филаделфії та околиці ласкаво запрошуємо на цю доповідь.

Управа Филад. Філії ОУРДП.

P.S. Ця доповідь була призначена на 15. листопада, але з поважних причин не відбулася.

УВАГА! ТЕХНІЧНІ КРЕСЛЯРІ! Ініціятивна Група для заложення професійної організації

„Союз Українських Креслярів в Америці"

подає до відома, що всіх інтересантів приймається в новій домівці при **115 Avenue "A"** (між 7-8 вул.) **"Real Estate Tuchak"** *Тел.:* **CA. 8-6940** *щоденно о год. 10-12 рано і від* год. 7. вечором, або листовно звертатися до Голови І.Г. С.У.К. **Eng. E. MELNYK, 619 W 140 St. apt. 2A, New York, N.Y.**

Проситься всіх креслярів зголошуватися в члени майбутньої організації або подати свої адреси, щоб ми могли повідомити Вас про Загальні Збори „Союзу Українських Креслярів".

Тимч. Управа І.Г. С.У.К.

ВІСТІ ЗІ СТУДІЇ АВРАМЕНКА

ВАСИЛЬ АВРАМЕНКО, повернувшися з ювілейних виступів у Канаді, почав у своїй Нюйоркській Студії підготову до нового великого фільму про український танок та його переможний похід в Америці і Канаді.

М. Пелех

В суботу та неділю, дня 9-го і 10-го січня ц.р. будуть у залі Студії висвітлюватися різдвяні фільми: „Де Христос Родився", „Різдво в Канаді" і „Різдво на Україні" з хором Кошиця. В суботу буде один сеанс о годині 8-ій вечора, а в неділю два сеанси, о годині 5-ій попол., і 7:30 вечора. На цих фільмових імпрезах виступить теж канадійська співачка, **Мирослава Пелех** із Венкуверу, яка має вкоротці бути знятою на телевізійну фільму.

Після Різдва буде висвітлений заходом Студії в американськім кінотеатрі **„Сейнт Маркс Тієтер"** 133 Друга Евеню (Телефон **GR. 3-5222**) через цілий тиждень, починаючи від вівтірка 12-го січня аж до понеділка 18-го січня включно, український звуковий фільм „Маруся" (Ой, не Ходи Грицю). Всі повинні скористати з нагоди побачити цей цікавий фільм!

Починаючи від 15-го січня в Студії відбуватимуться курси національних танків під проводом В. Авраменка і сальонових танків під проводом редактора Л. Лепкого. Перша загальна лекція для всіх під особистим проводом Авраменка відбудеться дня 15-го січня о годині 6-ій вечора. Вписи на курси відбуватимуться від 6-ої до 8-ої години вечора починаючи від 9-го січня. На курс національних танків приймається дорослих і дітей від 3-го року життя. Також проситься всіх бувших танцюристів зголоситися до студії.

При Студії відкривається окремий буфет під назвою „Українська Хата". Управа Студії пошукує досвідченої особи до ведення кухні. Зголошуватися вечором від 6-ої до 8-ої години. Адреса: 4 St. Mark's Place, New York 3, N. Y. Тел.: **Algonquin 4-7655.**

П О Д Я К А

Складаю щиру подяку

Д-р ОЛЕКСАНДРОВІ КЛОСОВІ

начальному лікареві—резидентові відділу внутрішніх недуг Morrisania Hospital в Ню Йорку за дуже совісне лікування і надзвичайно дбайливу лікарську опіку в часі мого побуту в цьому шпиталі і під час реконвалесценції.

МИРОН ЛУШПИНСЬКИЙ.

Ню Йорк, 30. грудня 1953.

Спільним виданням „Євшан-Зілля" ОПДЛ за редакцією Б. Гошовського й В-ва „На Варті" КК СУМ у Канаді появилася збірка історичних оповідань для дітей і молоді

ВОЛОДИМИРА БАРАГУРИ

п.н.

МЕЧ І КНИГА

з численними ілюстраціями відомого маляра історичних картин і баталіста

ПЕТРА АНДРУСЕВА.

Обкладинка роботи графіка **Мирона Левицького.**

ЦІНА КНИЖКИ 1.75 ДОЛ.

Замовляти:

„YEVSHAN-ZILLA", 286 Lisgar Ave., Toronto, Ont., Canada.

„Меч і Книга", це поруч „Гарфи Леілі" найкращий подарунок під ялинку.

Осередок СУМА та 2-ий Відділ ООЧСУ

В НЮ ЙОРКУ

запрошують Українське Громадянство Ню Йорку та Метрополії на

ТРАДИЦІЙНИЙ

МАЛАНЧИН ВЕЧІР

В СУБОТУ, 16. СІЧНЯ 1954 Р.

о год. 8:30 веч.

в залях **BEETHOVEN HALL, 210 East 5th Street New York City**

Оркестра п. Антошкова в двох складах.

Гостинний виступ гумориста М. Понеділка.

Забава до ранку. — Вступ $1.50.

Комітет.

ПЛАСТПРИЯТ — НЮАРК, Н. ДЖ.

В суботу, 6-го лютого 1954 р.,

в залі **УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ**

при 180 Вільям вул., в Нюарку

— влаштовує —

ТРАДИЦІЙНІ

ВЕЧЕРНИЦІ

на які запрошує все Українське Громадянство Нюарку та околиці.

Початок о год. 8-ій веч. Музика Гірняка.

Вступ $1.00.

Управа Пластприяту в Нюарку.

УВАГА! ГАРТФОРД І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Організація Оборони Чотирьох Свобід України і Український Національний Хор в Гартфорді

запрошують все Українське Громадянство на

ВЕЛИКУ НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ

„МАЛАНЧИН ВЕЧІР"

— що відбудеться —

В СУБОТУ, 9. СІЧНЯ 1954 Р.

о год. 8-ій веч., в НІМЕЦЬКІЙ ЗАЛІ при 266 Вашінгтон вул.

До танців пригриватиме знана оркестра п. Кащенця.

В програмі вибір королеви та інші новорічні несподіванки. Добірний буфет. — Побажані є вечірні сукні та темні убрання.

З огляду на це, що забавлятись дозволено тільки до 12 години, проситься приходити точно. — Вступ $2.00.

Комітет.

З ДНЕМ РІЗДВА

ХРИСТОВОГО

і надходячого

НОВОГО РОКУ

бажаємо

нашій Родині і всьому Українському Народові скорого здійснення всіх їх мрій-надій у їхньому житті.

Нехай Вас новонароджене Боже Дитятко по віки вічні, так само знає, добром благословляє!

МИКОЛА

ГОРШНИЙ

з дружиною ПАВЛИНОЮ і донею НАТАЛОЧКОЮ

Mr. NICHOLAS HORISHNEY

184 — 4th Street

Jersey City 2, N. J.

ЛЮДИНА НЕ МОЖЕ ОБІЙТИСЬ БЕЗ РІДНОГО ЩОДЕННИКА

Спорт

ПЕРШИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ ЗМАГ

В днях 25-27 грудня 1953 р. пластові курені „Бурлаки" відсвяткували на теренах Аллеґені Провінс Парку в нюйорському стейті свойого традиційного „Альпійського Миколайка" при співучасті 70 пластунок і пластунів та запрошених гостей. Побіч пластового та товариського характеру цієї імпрези (до речі вповні вдалої!) приходиться з радістю відмітити відродження на нашому терені лещетарського спорту.

В рямках „Альпійського Миколайка" — відбувся оце вперше від 1949 р. лещетарський з'їздобіг. В суботу 26. грудня в год. 1-ій попол. стануло до з'їздобігу 17 змагунів. Про першість місця рішала пересічна часу, здобутого в двох з'їздах. Технічні висліди змагань такі:

1. Володимир Лоґуш в часі (пересіч) 30,5 секунди
2. Роман Гавриляк в часі 34,0 секунди
3. Богдан Курилко в часі 34,5 секунди
4. Богдан Мельник, Тадей Ґеців і Зенон Шепарович всі в часі 35.5 секунди
5. Любомир Курилко і Роман Волчук оба в часі 36,0 секунди.

Дальші місця зайняли: Юрій Федорович і Мирослав Шарко в часі 37,5 секунд, Ігор Король 38,0 сек., Олекса Біланюк 41.5 секунд, Орест Слупчинський 46,6 секунд та Роман Левицький 46,5 секунд.

Найкращий час дня в позаконкурсовому з'їздобігу осягнув Володимир Лоґуш — 28,0 секунд.

Вітаємо з радістю появу на засніжених гірських схилах українських лещетарів, і рівночасно на тому місці апелюємо до проводу одинокого українського лещетарського клюбу — Карпатського Лещетарського Клюбу — зорганізувати ще в цьому році Крайові Лещетарські Першенства.

ПЕРЕПИС РОБІТНИЧИХ СИЛ ЗА 1953 РІК В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н. Й. — Нюйоркський Відділ Бюра Перепису Населення повідомляє, що в тижні, який починається 11 січня 1954 року, будуть списувати всіх робітників, скільки тижнів вони працювали впродовж 1953 року. Бюро хоче знати, чи робітники були вповні затруднені, чи тільки частинно, і яку фахову працю вони виконували. Ці відомості потрібні на те, щоб оцінити робітні сили народу, які зможуть допомогти при плянуванні господарства та при праці для оборони. Зі статистики за 1952 рік виходить, що в ЗДА працювали 70,500,000 осіб, хоч найвище число зареєстрованих робітників і робітниць становило тільки 62,500,000 осіб. З цього виходить, що на кожні три особи в робітньому віці — дві були затруднені в 1952 році. Огляд із січня 1954 року дасть можливість обрахувати, скільки осіб могли б були працювати в минулому 1953 році, і скільки працювало.

● Метрополітальний Музей Мистецтва в Ню Йорку зорганізував з'їзд директорів музеїв, істориків мистецтва, критиків і археологів, який відкривається 7 січня під назвою „Міжнародний З'їзд Істориків Мистецтва і Музеознавства".

Читайте українські книжки і газети, бо читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

✝

В глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що дня 22. грудня 1953 р., з Волі Божої відійшов від нас у вічність після тяжкої недуги наш найдорожчий Муж і Батько

МИХАЙЛО ЯХТОРОВИЧ,

б. адвокат в Золочеві.

На місце вічного спочинку відпровадив Батька син Орест старшина америк. військ в Німеччині. Похорони відбулися дня 24. грудня в Ґавтінґу, Німеччина.

Прибиті тяжким горем:
Дружина СТЕПАНІЯ,
син ОРЕСТ і синова РОМАНА

Шікаґо, Ілл.

АЙЗЕНГАВЕР МАТИМЕ ДВОПАРТІЙНУ ПІДТРИМКУ В ЗАКОРДОННІЙ І ОБОРОННІЙ ПОЛІТИЦІ

Вашингтон. — Айзенгавер запевнив собі підтримку Демократичної партії в закордонній політиці і в справі безпеки цієї країни, коли розгорнув свою програму в цих ділянках на зборах демократичних провідників, яких запросив був до Білого Дому в навечер'я сесії Конґресу. Хоч про ці збори не видаоно окремого комунікату, то заявляють, що демократичні провідники були вдоволені з програми президента в ділянці закордонної політики, дармацо не всі вони погоджувалися з обмеженням видатків на оборону, яку пропонує уряд Айзенгавера. Це перший раз в новітній історії Америки президент дискутує зміст своєї промови про Стан Унії з опозиційними провідниками. Після цих нарад ствержено, що двопартійна політика в закордонних справах і надалі запевнена під час другої сесії 83 Конґресу ЗДА. На цій нараді деякі демократичні провідники не погоджувалися з президентом у справі відтягнення двох американських дивізій із Кореї, але президент ще раз запевнив, що цей крок не можна вважати за ознаку слабости ЗДА. Президент у своїй промові заявить комуністам, що коли вони зірвуть перемир'я в Кореї або нападуть китайськими військами на Індо-Китай, то ЗДА у відплату заатакують червоний Китай. Деякі демократичні провідники не могли зрозуміти того, як за менші видатки можна мати більшу оборонну силу, але президент вияснив, що зростання сили ЗДА дасть нова зброя та збільшення числа літаків. Один демократичний провідник заявив після цієї конференції, що програма Айзенгавера в ділянці оборони країни і закордонної політики більше подобалася демократам, як республіканцям.

Український місячник французького мовою

Вийшло перше число „місячника політики й культури" під заголовком „L'Ukraine Libre", який видає французько-Українське Видавництво „Громада" в Парижі. Це видання започаткував відомий український діяч у Франції інж. С. Созонтів. Перше число появилося за грудень 1953 р. і містить статті про голод в Україні 1932-33 років, про Лесю Українку, Львів, Василя Кричевського та інші. Воно має 16 сторінок та численні ілюстрації.

НАША ОБОРОНА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВДИ

Перечитавши статтю підписану М. в числі 255/53 „Свободи" п.н. „За українську правду" — позволю собі висловити деякі зауваження.

Шановний автор стоїть на неправильному становищі, коли не вірить в успіх боротьби поодиноких осіб з неприхильними чи ворожими до українства американськими публікаціями, звичайно інспірованими нашими ворогами, — бо, на його думку, цим повинні зайнятися установи та особи, вибрані громадянством. Дальше п. М.М., признаючи заслугу УККА в справі т. зв. резолюції ч 58. щодо нав'язання дипломатичних стосунків з українською і білоруською підсовєтськими республіками, вимагає від УККА, щоб „добивсе" від уряду визнання окремої української національности в ЗДА, та щоб новим імігрантам, що стараються про громадянство, не вписували до документів імігрaційні урядовці національність чи радше державну приналежність країни, що поневолювала українських кандидатів на громадян.

Вибрані особи та установи не мають фізичної спроможности перейняти на себе виключність правильного насвітлювання української проблеми серед американського суспільства, як також і протидіяння всяким неприхильним до українства виступам. Натомість кожний українець зокрема, що має відповідне знання, уміння і охоту, як також і кожна українська громадська установа, в міру своїх можливостей, можуть і мають обов'язок в різних формах постояти за українську правду і бути пропаґаторами української справи в цій країні.

УККА не може домагатися визнання окремої української національности в ЗДА, а то з тієї причини, що в цій країні немає зовсім національних меншин в розумінні державного і міжнародного права. Американський народ постав і формується ще й тепер власне на базі різнородних національних груп, що мають право і повинні заховувати свої національно-культурні та релігійні особливості.

М.М. повинен знати, що ще в 1950 році появився розпорядок департаменту справедливости, яким доручається підлеглим Урядам Іміґрації і Натуралізації вписувати всім кандидатам на громадян до громадянських документів країну народження і державну приналежність (nationality) згідно із заявою і волею прохача. Крім того цим розпорядком визнано принцип теперішнього територіяльного розподілу поодиноких держав. Про цей розпорядок було повідомлення в усій українській пресі в ЗДА, із зазивом, щоб українці використали цю нагоду і в своїх заявах про громадянство подавали Україну, як край народження і українську державу згл. національну приналежність, а в справі нереспектування розпорядку поодинокими урядовцями звертатися за інтервенцією до УККА і ЗУАДК. І цей розпорядок напевно обов'язує і в Каліфорнії, а той урядовець, слова якого наводить п. М.М., поступає незаконно, коли покликується на якийсь неактуальний правильник.

П. М.М. і його знайомі мали теж і в Каліфорнії добру нагоду без правної поради, без особливого визнання української національности в ЗДА і без накликування до „наступу і викочування артилерії" — визначити свою національність.

Наприклад, Уряд Іміґрації і Натуралізації в Нюарку, стейту Ню Джерзі, що своїм урядовим засяґом обіймає великі скупчення новоприбулих українців, не робив з того приводу ніяких трудноців. На моїм першім гром. документі (Declaration of Intention), виданому ще 15 грудня 1950 року, виразно відмічено державу народження: Ukraine, a present nationality: Ukrainian. Це саме можуть потвердити і ті громадяни, що бажали собі цього в своїх заявах.

Одначе, з великою прикрістю мушу при тій нагоді ствердити, не конкретизуючи докладніше знаних мені поодиноких фактів, що величезна кількість новоприбулих українців, хоч не було ніяких перепон, пішла по опортуністичній лінії найменшого опору. В своїх заявах вони подавали найчастіше Польщу як країну народження і державної приналежности, далі Австрію — як країну народження, а польське громадянство, як також Росію, Сов. Унію, Румунію і Чехословаччину. А один із кандидатів на громадянина, в своїй атавістичній льояльності до покійної Австрії, поплутав навіть і хронологію, бо подав Австрію, що в ній народився, а забув сердега, що в часі його приходу на цей світ (березня 1919 р.) в тій частині України урядувала законна влада Української Народної Республіки.

Належить припускати, що й по інших місцевостях не бракує таких австрійсько-польських половинчиків, що без примусу, а з своєї власної волі, „визначили" себе в „окрему національність" — Іванів без роду.

І тут ні при чому патріотичні міркування, — натомість треба більше національної стійкости, гідности і характеру.

Зенон Стефанів.

ІТАЛІЙСЬКИЙ УРЯД ПІШОВ У ВІДСТАВКУ

Рим. — Італійський прем'єр Джузеппе Палля зголосив на руки президента Луїджі Інавді димісію цілого уряду. Він зробив це після того, як його власна партія християнських демократів висловилася проти заанґажування ним нового міністра хліборобства, вправді теж християнського демократа, проте таких правих поглядів, що постав острах, чи буде швидко переведена й проголошена урядом і партійною програмою земельна реформа. Уряд Пеллі тривав несповна 6 місяців. Президент Інавді доручив Пеллі вести тим часом державні справи далі, сам же розпічне в четвер інформаційні розмови з колишніми прем'єрами і лідерами всіх партій щодо нового кандидата. Не є виключене, що президент доручить тому самому Пеллі сформувати новий уряд.

ЗАХІД ЗАПРОПОНУЄ СОВЄТАМ СПІЛЬНИЙ ПАКТ БЕЗПЕКИ ДЛЯ ЕВРОПИ

Бонн. — Німецькі урядові чинники дістали відомості, що західні альянти виготовили повний і конкретний плян безпеки для Европи, що його предложать Совєтам на конференції чотирьох міністрів закордонних справ у Берліні. Базою того пляну є НАТО і проєктований та Совєтами завзято досі поборюваний европейський пакт безпеки, з тим, що Захід має дати ґарантії Совєтам, що ці організації мають строго оборонний характер і становлять якраз охорону для самих Совєтів перед будь-якою агресією. Німецькі політичні кола не вірять, щоб Франція дала себе заманити Совєтам і відмовилась від тісного союзу з ЗДА, Англією і іншими членами НАТО. Так само Англія стоїть на становищі, що найкращою ґарантією миру є очищення середньої Европи від совєтських окупаційних військ.

Корея і Німеччина — символи поділу світу

Вправді існують познаки, що будуть відновлені розмови між альянтами і комуністами в справі підготови до мирової конференції про Корею, проте водночас закріплюється враження, що комуністам не залежить на такому тривкому мирі в Кореї, який об'єднав би Корею і очистив той край від усіх чужих військ. Навпаки, однаково розмови про той мир як і поведінка китайців в Північній Кореї вказують на те, що стан „ні мир, ні війна" триватиме там далі і що поділ того краю на дві частини буде збережений на непередбачений час. Корея має стати поруч із Німеччиною символом поділу світу на два ворожі табори, які взаємно виснажують себе „холодною війною".

Новий протисовєтський бльок держав

Вашинґтон. — За допомогою американської дипломатії прийде внедовзі до підписання нового оборонного пакту на Близькому й Середньому Сході, а саме між Туреччиною, Іраком і Пакістаном. Іран і Савді Арабія були б тими дальшими державами, що приступили б до цього пакту. Союз між самими азійськими державами буде найкращим доказом їхньої суверенної політики. Тоді теж ЗДА зможуть легше допомогти окремим державам з такого бльоку, при чому в гру входить тут також фінансова допомога Пакістанові для скріплення його військової сили, чого так побоюється Індія, дуже чутлива на пункті „невтральности" своєї і своїх сусідів.

Іван Годяк візьме участь в українській спортовій імпрезі

Два молоді американські українці досягли великого успіху на всю Америку і вони заслужено переживатимуть в суботу 23 січня вечером свій „великий день", що його тямитимуть по все своє життя. Кадет військової академії у Вест Пойнт Роберт Міщак і Честер Гануляк із університету в Мериленді стали першунами загального американського футбольного спорту і Ліґа Української Молоді Півн. Америки влаштовує в їх честь 23 січня спеціяльний вечір в елеґантній залі „Бікмен Таверс" в Ню Йорку. Це буде бенкет, получений потім із танечною забавою, при чому обидва молоді спортовці дали вже згоду бути на тому вечорі особисто, щоб прийняти з рук Ліґи офіційний титул „Надзвичайник університетських футбольних грачів українського роду на 1953 р." У тому бенкеті візьмуть участь численні чільні діячі американського й українського світу, між іншими — посадник міста Ню Йорку Роберт Ваґнер і славний фільмовий артист Іван Годяк. Тому, що на бенкеті можуть бути тільки 250 осіб з уваги на розміри залі і що чимало охочих вже зголосило свою присутність, ті, які бажали би бути між учасниками, повинні якнайшвидше зголоситися на адресу секретарки Комітету Анни Стець, 136 Ректор Ст., Елизабет, Н. Дж., залучаючи чек або „моні ордер" на $6.50 від особи.

Відбувся П'ятий З'їзд Союзу Українських Пластунів

В днях 1—3 січня 1954 СУП відбув свої наради у Ніяґара Фолс (Канада) Перший З'їзд Союзу Українських Пластунів.

Наради З'їзду відкрив Верховний Пластун Сірий Лев, як голова Ради, та зазначив, що З'їзд проходитиме під кличем „Рішальний День". Учасників Нарад було 61. В тому числі 54 делеґати з 82 голосами та 7 гостей. Були заступлені повновласниками слідуючі країни: Австрія, Австралія, Англія, Арґентина, ЗДА, Канада, Німеччина. У З'їзді переважали числом пластуни сеніори — 40 осіб; старших пластунів 20 осіб та 1 представник Пласт-Прияту. Нарадами проводив пл. сен. Ю. Пясецький, як предсідник.

Звіти з діяльности Головної Пластової Старшини були доручені на письмі пеерд З'їздом.

В часі З'їзду огляд праці Пластового Проводу відчивав Сірий Лев. Він представив працю Ради та перевів глибоку аналізу цілої діяльности Пласту. Зокрема на увагу заслуговує дбайливо зложений звіт голови контрольної комісії пл. сен. Мих. Бажанського.

Наради проходили на дуже високому рівні.

Коли пишемо це, перериваються наради пленуму, а починаються праці комісій.

З'їзд має вирішити незвичайно важні справи, а саме схвалити зміну статуту, перевести важні ухвали організаційні та вирішити цілу низку виховних питань і вибрати Провід Пласту (Раду і Старшину).

пл. сен. Іван Скочиляс.